

Błyskotki o współżyciu

To nieprawda, że myśl jest najszybsza,
u wielu osób język jest szybszy.

zestawił i skomponował

Stefan Garczyński

NOTA WYDAWNICZA

Tytuł: Błyskotki o współzyciu

Autor: Stefan Garczyński

Copyright: ©Stefan Garczyński 1987

Pierwszy wydawca: Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, Warszawa 1987
(wydanie I, jedyne).

Opracowanie graficzne oryginału: Wanda Hansen
(na stronie tytułowej oryginalna okładka)
W tej wersji pominięto wewnętrzne ilustracje.

Oryginalny ISBN: 83-202-0546-8

Na podstawie wydania I adaptację, nowy skład i wersję elektroniczną opracował
Leszek Korolkiewicz, Warszawa maj 2023.

Ebooka można powielać i rozprzestrzeniać w całości i bez zmian – tylko bezpłatnie oraz
cytować fragmenty — zawsze z zachowaniem danych o źródle niniejszego wydania lub
oryginalnej książki i z podaniem autora.

Wszelkie prawa zastrzeżone.
All rights reserved.

Tego ebooka – jak inne udostępnione – znajdziesz na www.StefanGarczyński.pl.

Tam także wspomnienia o autorze, recenzje, ciekawostki, opisy książek i nowinki.

Kontakt
info@stefangarczyński.pl

Autor umieścił na początku książki taki cytat

Wyobrażam sobie, że kiedyś dojdziemy do pisania samymi aforyzmami wszystkiego,
z wyjątkiem opowiadań; nużą te zdania wstępne, ilustracje i wszystkie zabiegi, które składają
się na grubą księgę.

Samuel Johnson

UWAGI OBECNEGO WYDAWCY

Tę książkę udostępniamy jako kolejnego (14.) ebooka w ramach przypominania dzieł Autora, które stopniowo popadają w zapomnienie, a mają dużą wartość, zwłaszcza dla młodzieży.

Niniejszy zbiorek jest podobny do innego - *Błyskotki o kulturze*.

Powtórzę za fragmentem tamtejszego opisu redakcyjnego, tylko zmieniając tytuł:

...Książeczka „Błyskotki o współżyciu”... mogłaby nazywać się *Perły i błyskotki*, ponieważ *błyskotka* kojarzy się czasem z czymś błahym i sztucznym. Garczyński podchodzi do wielu spraw z kulturalnym dystansem, pewnie stąd ta skromność. Odkrywamy jednak, że wiele spośród ok. 900 zacytowanych aforyzmów i cytatów z książek, ma kaliber cennej, dużej perły. Ich blask nie słabnie, chociaż bywa, że nabiera nowych, aktualnych na nasz czas odcieni.

Więc jednak trzeba przyznać, że niektóre aforyzmy są błyskotliwe.

Sam temat współżycia rodzinnego, w społeczeństwie, w miejscach pracy, zajmuje istotne miejsce w całej twórczości Garczyńskiego. Zwłaszcza można przypomnieć następujące pozycje już przez nas opublikowane:

Razem, ale jak?

Rozmawiać? Tak. Ale jak?

Współżycie łatwe i trudne

Potrzeby psychiczne. Niedosyt. Zaspokojenie.

Są też nawiązujące do tematu artykuły i wywiady Autora.

Zarówno twórczość Garczyńskiego jak i szereg przedstawionych myśli mają wartości dydaktyczne. Autor był nauczycielem i publicystycznym edukatorem - z powodu tej inklinacji często wykorzystywał odnośne przykłady z literatury i życia.

Zważmy też na czas wydania zbioru - dziś mamy łatwość sięgania do internetu, wtedy wyszperanie tych "błyskotek" wymagało sporo pracy i autentycznego odczytania. A czytało się i to, czego dziś raczej byśmy unikali (np. Engelsa itp.), chociaż - czy słusznie?

Myślę, że skorzystają też zbieracze aforyzmów - takie zbiorki są jakby oddzielnym gatunkiem, do którego Autor też się oryginalnie przyczynił - dodał tutaj od siebie niemal 300 myśli własnych. To te, które tutaj pozostają nie podpisane.

Ponieważ S. Garczyński poprzedził swój zbiorek dość długim wstępem, to stamtąd dowiesz się więcej jak Autor widział temat i jego niuanse.

Życzę Czytelnikowi przyjemności i pożytków z obcowania z przedstawioną książką.

L.K.

Uwagi techniczne

Podstawowa wersja ebooka to PDF w formacie A4, inne wersje mobilne prezentują się nieco inaczej (dostosowanie dynamiczne). Użyliśmy innego niż w oryginale ogólnego układu tekstu (książka miała format kieszonkowy, 167 str.). Zachowaliśmy natomiast oryginalną pisownię, słownictwo i wyróżnienia. Oryginalna kolejność aforyzmów w ramach danej sekcji nie zawsze jest zachowana.

Spis treści

NOTA WYDAWNICZA.....	2
UWAGI OBECNEGO WYDAWCY.....	3
Więcej niż wstęp - ostrzeżenie.....	6
Słowem i czynem.....	12
Rozmowa.....	12
Milczenie.....	14
Słuchanie.....	17
Gadulstwo.....	19
Dyskusje.....	20
Obojętność.....	23
Nuda.....	23
Narzekanie.....	24
Ja -ja -ja!.....	25
Zarozumiałość.....	26
Skromność.....	27
Kłamstwo.....	28
Udawanie, obłuda, oszustwo.....	30
Plotka.....	31
Sądy o ludziach.....	31
Komplement, pochwała.....	34
Pochlebstwo.....	37
Wady.....	38
Krytyka.....	39
Krzywda.....	40
Obraza.....	41
Gniew i kłótnia.....	43
Nienawiść.....	47
Wrogość.....	50
Zemsta.....	50
Przebaczenie.....	51
Szczerość.....	51
Dowcip i śmiech.....	52
Uśmiech.....	54
Grzeczność.....	54
Takt.....	58
Dżentelmen.....	59
Współzycie - współdziałanie.....	59
Współzycie to współdziałanie.....	60
O dawaniu nieładnie.....	61
O dawaniu ładnie.....	62
O przyjmowaniu.....	65
Niewdzięczność i wdzięczność.....	66
Dobroć.....	67
Człowiek potrzebny.....	70
Postanowienia i zadowolenia.....	72
Miłość i dom.....	75
Kobieta.....	75

Mężczyzna.....	77
Uwodzenie.....	78
Seks.....	79
Miłość - początki.....	81
Znaczenie i wartość.....	82
Prawdziwa.....	84
Błędy i szaleństwa.....	86
Miłość - wiek.....	89
Nietrwałość.....	91
Cierpienie.....	93
Miłość - nienawiść.....	94
Małżeństwo.....	95
Dom i rodzina.....	101
Rodzice.....	102
Ojciec.....	104
Matka.....	105
Bracia.....	108
Dzieci - jakie są.....	108
Dzieci - radość.....	110
Kłopoty - przykrości.....	111
Wychowanie.....	113
Samotność.....	116
Towarzystwo.....	117
Przyjaźń.....	120
Etyka wszędzie jednaka.....	126
Zamykając tę książkę.....	127

Więcej niż wstęp - ostrzeżenie

„Człowiek nie może się obejść bez człowieka” - to Albert Camus. „Dla człowieka jest człowiek największym skarbem i najniebezpieczniejszą pułapką” - to Karol Irzykowski. „Co znaczy «umieć żyć z ludźmi»? Niestety, znaczy to po trosze: myśląc o nich źle, «być z nimi dobrze»” - to Henryk Elzenberg.

Tak, i jeszcze to, że na ogół, w normalnych okolicznościach, zadowolenie z życia zależy w mniejszym stopniu od układów politycznych, a w większym od układu stosunków z rodzicami, współmałżonkiem, dziećmi i kolegami. Nie zaskoczył mnie wynik badań socjologicznych (zespołu prof. Stefana Nowaka), upoważniający do stwierdzenia, iż zarówno młodzi, jak i dorośli wyżej od wszystkich innych cech człowieka stawiają jego sztukę współżycia... Ale czym ona jest? Konwenansem? Technika? Wartością etyczną? Tym, tym i tym.

Konwenans, savoir vivre, kindersztuba załatuje - jak te obce słowa - sztuczością, sztywnością, umownością. Jest kwestią konwenansu, czy jem rybę widelcem i skórka od chleba, widelcem i nożem, czy dwoma widelcami; jest kwestią konwenansu, czy każdą kobietę, ba! każdego nastolatka, całuję w rękę, czy nie całuję. Także moda jest w dużej mierze sprawą konwenansu...

Przyznaję, że gdy piszę o tym, „co się robi” a „czego się nie robi”, bo „nie uchodzi”, przebija w moim tonie nuta lekceważenia. To źle, bo konwenanse spełniają ważne funkcje indywidualne i społeczne:

- Indywidualne, ot choćby dlatego, że człowiek unika wielu rozterek i przykrych niespodzianek, gdy ma gotowy przepis na to, jak się zachować w poszczególnych sytuacjach - zwycięzcy pogratuluje, a przyjmując gratulacje, stara się zachować przynajmniej pozory skromności. Ponadto łatwiej „przebija się” i „dochodzi do czegoś” ten, kto nie chłopcze zupy w towarzystwie niechłopcujących i łatwiej zdobywa poparcie ten, kto z prawdziwym lub udawanym zainteresowaniem słucha każdego, z kim się styka. Poza najbliższymi, ludzie znają nas powierzchownie, o ich stosunku

do nas decydują nieraz właśnie takie drobnostki, a drobnostka, która zjednuje albo zraża, drobnostką nie jest. „Nie nadaje się - orzekł pewien kierownik biura personalnego. - Rozmawiał ze mną z papierosem w ustach”.

- Indywidualno-społeczne znaczenie konwenansu pochodzi z jego wpływu na kształtowanie charakteru jednostek, środowisk i społeczeństw. Powstrzymywanie się przed tym, co razi innych (np. przed dłubaniem w nosie, bębnieniem palcami, okazywaniem znudzenia czy zniecierpliwienia), jest ćwiczeniem samodyscypliny, treningiem w panowaniu nad sobą, codzienną gimnastyką charakteru. Ponadto choćby tylko grzeczne udawanie, że nas obchodzą sprawy naszych rozmówców, niekiedy rozbudza rzeczywiste zainteresowanie nimi. Udawajmy lepszych niż jesteśmy, może coś z tego zostanie.

- Społeczne znaczenie nadaje konwenansom to, że rytuał wzmacnia więź wewnętrzną grupy, integruje środowisko, a formy towarzyskie zapewniają pewien ład we wzajemnych stosunkach. Mało tego! Stwarzając choćby pozór szacunku i delikatności, zapobiegają wielu zgrzytom, łagodzą niechęci, czasem wzbudzają sympatię, nawet wśród osób stojących na skrajnie różnych stanowiskach.

Technika współzycia jest pojęciem szerszym od konwenansu, bo nie ogranicza się do powtarzania przyjętych form zachowania. Poza wyuczeniem dobrych manier „technika” wymaga inteligencji, a przynajmniej tej najlichszej jej postaci - sprytu. Także korzyści, które przynosi, są większe, jako że bardziej niż samo dobre wychowanie przyczynia się do zjednywania sympatii. Zręcznym technicznym zabiegiem będzie na przykład pośrednie komplementowanie: Iks mówi przyjacielom wpływowego kolegi, jak bardzo ceni jego dalekowzroczność, inteligencję i charakter, licząc na to, że mu powtórzą... Czujemy lekki smrodek? Cóż, każda technika, jak każda siekiera, może służyć różnym celom.

Przez **wartość etyczną** w sztuce współzycia rozumiem świadczenie dobra nie przez wyrachowanie, lecz z tak zwanej potrzeby serca lub w imię zasady moralnej, i to świadczenie go choćby kosztem wyrzeczeń. Zet mógł wcześniej wyjść z pracy, ale zostałyby pomóc koledze...

Rozróżnienie: konwenans - technika - etyka jest teoretyczne, w praktyce trudno orzec, z czym mamy do czynienia. Jeżeli na imieniny cioci, starszej już pani, przyjdę ubrany niekonwencjonalnie, na przykład w dresie, to na niej i na jej kumach zrobię złe wrażenie, więc popełnię błąd w technice, ale też zrobię cioci przykrość, co będzie usterką etyczną.

Różnica między techniką współżycia a jego stylem etycznie wartościowym często polega tylko na różnicy w dominującej motywacji. Punktualność bywa zarówno konwencjonalną grzecznością, jak i etycznym wyrazem szacunku dla spotykanych osób. Dyskretne spluwanie w chusteczkę a nie głośne na ulicę bywa dyktowane nie tylko obawą, co o mnie mój znajomy pomyśli, ale i względem na jego wrażliwość. Tłumienie ziewania w towarzystwie może świadczyć o wymuszonych w dzieciństwie „manierach”, o wyrachowanym „muszę się z nim liczyć, więc...” lub trosce o to, by rozmówca nie poczuł się nudnym i głupim. Jeśli apodyktyczne: „wiem na pewno”, „powiem wam, jak jest naprawdę” zastępuję zwrotami: „o ile wiem”, „a może jest tak...”, „zgadzam się w zasadzie, ale może...” - to mój język wyraża albo ogładę i zręczność albo autentyczną skromność. Tak samo nieekspozowanie swego „ja”, swoich osiągnięć lub kłopotów świadczy zarówno o powierzchownej kulturze, jak o wyzbyciu się egocentryzmu. Wreszcie pamiętajmy, że choć grzeczność sprowadza się w dużej mierze do przestrzegania konwencji, to jednak najpiękniejsza definicja powiada, że grzeczność jest zachowaniem wyrażającym życzliwość i szacunek - a więc stanowi wartość etyczną.

Znowu piszę o współżyciu*, ale dlaczego wybrałem formę sentencji? Przecież zdaję sobie sprawę z jej niebezpieczeństwa:

Pierwsze - przeciętny czytelnik zwraca uwagę tylko na te zdania, które dosadnie przedstawiają jego poglądy czy odczucia; zapamiętuje te, które wzbogacają arsenał potrzebny do obrony jego stanowiska. Liczę jednak na czytelnika nieprzeciętnego...

* *Współżycie łatwe i trudne*. Warszawa 1970, Razem, ale jak? Warszawa 1978.

Drugie - autorzy sentencji, znajdując wręcz estetyczne zadowolenie z maksymalnej zwięzłości, oszczędzają słów kosztem treści. Zmieszczenie prawdy w wąziutkich ramach często wymaga jej... uszczuplenia. „Aforyzm świeci i kłamie krótkością” (Karol Irzykowski).

Ponieważ przy tym forma aforyzmu jest atrakcyjna, łatwo zwodzi na manowce. Żona mi zarzuca, że dla żartu gotów jestem zranić przyjaciela. To prawda. I zdarza mi się okroić prawdę dla zwięzłości i efektu.

Na przykład piszę: Odchodzimy od religii, by ułatwić sobie życie, a wracamy do niej, by ułatwić sobie śmierć - a przecież wiem, że ułatwienie sobie życia jest tylko jednym z powodów odchodzenia od religii, a chęć ulżenia sobie w ostatnich chwilach tylko jednym z powodów wracania do niej.

Wobec tego, że tak zwięzłe twierdzenia przedstawiają prawdę okrojona, można odpowiedzieć na wiele z nich zdaniami równie błyskotliwymi i... równie słusznymi. Wiadomo, nawet przysłowia sobie przeczą. Może na tym polega ich ludowa mądrość? „Śmiałym szczęście sprzyja”, ale też: „Śmiałych psy gryzą”.

Zestawiam takie sprzeczne twierdzenia, niech zderzenia myśli ożywiają sceptycyzm w stosunku do pięknie brzmiących uogólnień. Zestawiam i komponuję. W przelotnych chwilach zadowolenia czuję się jak jubiler, który układa kolię ze szlachetnych kamieni, szlifowanych częściowo w cudzych warsztatach. Z tego nie muszę się tłumaczyć, ale czym usprawiedliwić to, że z własnymi zdaniami mieszam powiedzenia lepszych ode mnie autorów? Chyba właśnie tym, że są lepsi, że celniej lub dowcipniej sformułowali to, co ja chciałem powiedzieć. Posługuję się ich zdaniami, by wyrazić swoje myśli, albo ozdobić moją książkę. Posługuję się nimi tym skwapliwiej, że w moim przekonaniu o kulturze świadczy bardziej to, co się powtarza, niż to, co raz tylko zabłyśnie. Podpieram się też autorytetem Michela de Montaigne'a. Jak on wolałbym „...mówić swobodnie i używać jeno przyrodzonych środków, lecz cóż począć, gdy na drodze stają mi mniemania znakomitych autorów. (...) Jeśli bowiem ktoś nie zna Homera, ani Seneki, ani Cycerona, to tu znajdzie wystarczające z nich cytacje, by chociaż się nalizać”.

Choć uświadamiam sobie niebezpieczeństwo tkwiące w najkrótszych literackich formach, to jednak właśnie je wybrałem, a to przede wszystkim dlatego, że je lubię. Dreszczyk rozkoszy przebiega mi po krzyżu, gdy czytam Stanisława Jerzego Leca: „Myśl w koleinie jest myślą wykolejoną”. Od szkolnych czasów przepisywałem co celniejsze powiedzenia - mam ich mnóstwo..., a w moim wieku czas opróżniać szuflady.

Poza racjami osobistymi mam jeszcze inne: Na przykład - przy podejmowaniu codziennych i niecodziennych decyzji pomocne są raczej zdania niż traktaty. Nie można żyć według opasłej księgi, co innego według kilku wybranych maksym.

Po co zaraz „żyć według...”? Mniej ambitnie wyobrażam sobie, że taką książeczkę człowiek nosi przy sobie i na przykład zamiast irytować się, czekając na narzeczoną, zagląda do niej i czyta: „Cierpliwość chroni przed dolegliwością krzywd, jak ubranie przed dolegliwością zimna” (Leonardo da Vinci) i przestaje się niecierpliwic. Gdy narzeczona wreszcie dotrze, on - dla serdecznego rozpoczęcia rozmowy - głośno przeczyta: „Diogenes, zapytany, czy mężczyzna ma się żenić, odpowiedział: «Cokolwiek zrobi, będzie żałował»”. Powieści czy artykułu nie można tak ładnie powtórzyć.

Maksymy pouczają, bawią, a także są bodźcami do refleksji. Pobudza do niej na przykład zaskoczenie. „Powołanie człowieka jest proste - budować świat przeciw światu” (Henryk Elzenberg). Pewnego wysiłku inteligencji wymaga zrozumienie paradoksów: „Im lepiej poznajemy człowieka, tym mniej o nim wiemy”. Inteligentnej czujności wymaga odróżnienie tonu serio od żartobliwego: „Ledwie znosimy własny charakter, a cóż dopiero cudzy!"; wymaga jej rozpoznanie samokrytycznego i też żartobliwego stosunku do lekceważącego traktowania cudzych cierpień: „Histeria to rozpacz, którą spowodowałem”. Ufam, że czytelnik nie weźmie do serca i nie przyjmie do stosowania w życiu aforyzmu Aleksandra Dumasa: „Są przysługi tak wielkie, że można się za nie odpłacić tylko niewdzięcznością”; ufam, że dojrzy moje przymrużenie oka, gdy piszę: „Nie spełniła moich oczekiwań, co za świnia!"; ale też ufam, że dostrzeże coś więcej niż dowcip w zdaniu Roberta Benchleya: „Są tylko dwie klasy ludzi: ci, którzy stale dzielą ludzi na dwie klasy, i ci, którzy tego nie robią.

Wymagając większego zastanowienia, krótkie formy literackie są lekturą wartościowszą od długich - jako że zajęcia wymagające większej aktywności fizycznej czy umysłowej dostarczają więcej pożytku i zadowolenia od zajęć bardziej pasywnych.

Co prawda, nie każdy aforyzm, a tym bardziej nie każde zdanie tej książki jest „jaskółką dialektyki” (Revira y d'Ors) „umysłowym floretem” (Otto Michel), „ostatnim ogniwem w długim łańcuchu rozumowania” (Marie von Ebner--Eschenbach), nawet nie każde prezentuje oryginalną myśl. Wpuściłem do mego saloniku trzy rodzaje myśli: takie, które uważam za bardzo ważne, takie, które wydają ni się niezwykle i takie, które choć banalne, to jednak prezentują się w niebanalnej, efektownej lub dowcipnej postaci. „Bywają nader pospolite dziewczyny, których widok cieszy oko i truizmy, które urzekają dzięki oryginalnej formie”.

Wreszcie, choć nie chcę być jednym z tych, którzy dzielą ludzi na klasy, to jednak chcę wierzyć, iż czytelnik należy do klasy wstrzemięźliwych i że będzie zażywać błyskotek nie jak Polak wódki, lecz jak Anglik cocktailu - małymi łykami i niedużo na raz - dzięki temu nie przyprawią go one o zawrót głowy, ale posłużą do pobudzenia myśli i rozmów. Dosyć! Dosyć przestróg, przepraszam za nie, ale były potrzebne, bo przecież podaję esencję.

Słowem i czynem

Rozmowa

Najbardziej owocnym i naturalnym ćwiczeniem umysłu jest - moim zdaniem - rozmowa. Zabawa ta wydaje mi się miłsza niż jakakolwiek inna czynność życia, i to jest przyczyną, dla której, gdybym w tej chwili zmuszonym był wybierać, raczej zgodziłbym się - jak miemam - utracić wzrok niż słuch lub mowę.

Michel de Montaigne

Nic pożądanszego a nic trudniejszego na ziemi, jak prawdziwa rozmowa.

Adam Mickiewicz

W pomieszczeniu, w którym się nie rozmawia, powietrze jest duszne. Wszystko jest jak ze szkła. Ludzie sprawiają wrażenie bardziej kruchych niż przedmioty. Okazuje się, że słowa dają ruchom płynność. Bez słów wszystko sztywnieje. Spojrzenia stają się nienaturalne i niezrozumiałe (...)

Elias Canetti

Ujawniona różnica zdań pobudza myśli.

Nie słowa, lecz moc serca i myśli czyni nas wymownymi.

Joost Lips

Wielkie dzieła i wielkie kariery kiełkują z pestek rzucanych w rozmowie.

Rozmawiając, dowiaduję się, co myślę.

Otworzysz usta - zaglądadają ci do głowy.

Dlaczego mówi? Dlaczego to mówi? Dlaczego tak mówi? Pożąda uznania? Podziwu? Zagłusza samotność? Ma interes? Chce głośno przemyśleć problem?...
Dlaczego mówię? Dlaczego to mówię?

Mówimy zazwyczaj za mało, kiedy próżność nie pobudza nas do mówienia.

François de La Rochefoucauld

Człowiek interesujący - ten, któremu mam dużo do powiedzenia.

Idziesz na spotkanie ze starym przyjacielem i chcesz się przed nim otworzyć. Jeśli nie całkiem, to przynajmniej chcesz mu powiedzieć, co się w tobie kotłuje. Ale on spieszy się. Rozmawiacie o wszystkim i o niczym. Zostajesz bardziej samotny i pusty niż przed spotkaniem.

Wyobraźcie sobie tę ciszę, gdyby ludzie mówili tylko to, co wiedzą!

Karel Čapek

Nic tak nie ożywia rozmów jak wampiry i zbrodnie.

O czym Ewa rozmawiała z Adamem?

Codziennie pomnażam listę rzeczy, o których już nie mówię. Największym filozofem jest ten, którego ta lista jest najdłuższa.

Nicolas S. Chamfort

Najczęstszy wykrzyknik A.: „Spójrz, jakie to brzydkie! Najczęstszy wykrzyknik B.: „Spójrz, jakie to ładne! Wybierając partnera, partnerkę...

Im rzadziej się widzimy, tym mniej mamy sobie do powiedzenia.

Wstępując w związki małżeńskie, należy postawić sobie pytanie: Czy będziesz mógł z tą kobietą prowadzić rozmowy z przyjemnością do końca życia? Wszystko inne jest w małżeństwie przejściowe.

Fryderyk Nietzsche

Być zajmującym w towarzystwie to mniejsza sztuka, niż być zajmującym partnerem rozmów dla partnera życia.

Trzy dni bez lektury i nasze rozmowy stają się jałowe.

Przysłowie chińskie

„Pamiętaj rozchodzie żyć z przychodem w zgodzie”. To zdanie odnosi się nie tylko do gospodarowania pieniędzmi.

Postrach: człowiek, który nie ma nic do powiedzenia, ale nie wie o tym.

Milczenie

Nic nie jest tak piękne jak milczenie.

Aleksander Nexö

Milczenie - przyjaciel, który nigdy nie zdradza.

Konfucjusz

Nigdy nie żałowałem milczenia, często żałowałem mówienia.

Simonides

Na drzewie milczenia wisi jego owoc - spokój.

Artur Schopenhauer

Nie ma nic lepszego nad rozsądne milczenie.

Sentencja rzymska

Trzeba milczeć, albo mówić rzeczy lepsze od milczenia.

Pitagoras

Błogosławiony, kto nie mając nic do powiedzenia, nie obleka tego w słowa.

Julian Tuwim

Komu język posłuszny, ten często milczy.

Stanisław Jerzy Lec

Potrzeba dwóch lat, by nauczyć się mówić, pięćdziesięciu aby nauczyć się milczeć.

Ernest Hemingway

Mądry nie mówi tego, co wie,

a głupi, nie wie, co mówi,

podejście różne, zasady dwie:

mądry nie mówi tego, co wie (...).

Aforyzm hinduski (wg R. Kwiatkowskiego)

Milczenie jest najgorszą obelgą. Nie można odparować milczenia.

Agrypa

Milczenie jest niczym, potakiwanie złotem.

Brana Crncevic

Głupiec, który nic nie mówi, niczym się nie różni od milczącego mędrca.

Molier

Kto milczy, ten zdaje się zezwalać.

Sentencja rzymska

Milczenie bywa sztuką, ale nie aż tak wielką, jak karzą nam wierzyć ci, którzy najmądrzej postępują, gdy milczą.

Christoph M. Wieland

Milczący nie znaczy mądry. Bywają szuflady zamknięte na klucz, choć puste.

Jan Giono

Milczenie głupca jest ozdobą,
człek nie jest nieme zwierzę,
nie bądź milczącą więc osobą,
milczenie głupca jest ozdobą (...)

Aforyzm hinduski (wg. R. Kwiatkowskiego)

Słuchanie

Natura dała nam jeden język i dwoje uszu, abyśmy słuchali dwa razy tyle, ile mówili.

Zenon z Kition

Zaczynając rozmowę, uświadom sobie, czy partner ^{chce} raczej mówić, czy słuchać.

Richard Steele

Nikt by ciebie nie słuchał, gdyby nie ufał, że sam będzie miał okazję coś powiedzieć.

Samuel G. Howe

Napięta uwaga słuchacza to najcenniejszy komplement.

By się podobać, musisz pozwolić, by ludzie, którzy wiedzą mniej od ciebie, objaśniali ci rzeczy, o których wiesz więcej od nich.

Philip Chesterfield

Człowiek lubiany w towarzystwie przynosi nowinki, a wysłuchuje opinii.

Mężczyzna jest już na pół zakochany w każdej kobiecie, która słucha, gdy mówi.

Francis Bacon

Bacznie nadstaw uszu, gdy źle mówią o tobie lub twoich przyjaciółach, jeszcze baczniej, gdy dobrze mówią o twoich wrogach.

Najtańszy sposób zjednania sobie człowieka - wysłuchać go.

Umiesz prawdę mówić? Naucz się też jej słuchać.

Józef Ignacy Kraszewski

Gdy słuchasz naprawdę uważnie, słyszysz nie tylko słowa, lecz i uczucia, które je inspirują, całość a nie część.

Krishnamurti

Kiedy w rozmowie, której słuchamy, zaczynają nas gniewać absurdy, należy sobie wyobrazić, że jest to scena komediowa, w której występują dwaj głupcy.

Artur Schopenhauer

Jeden przyjaciel, jeden człowiek, który naprawdę rozumie, który zadaje sobie trud słuchania, gdy rozważamy problem, może zmienić cały nasz światopogląd.

Elton Mayo

Słuchać ludzi, tak, ale też słuchać drzew.

Lubię mówić do foksterierów - stawiają uszy.

Gadulstwo

Tajemnica nudziarstwa - mówić wszystko.

Jak słusznie dwuznaczny jest przymiotnik "wyczerpujący".

Gadułom nie przeszkadza, że nie mają nic do powiedzenia.

Mało słów, a dużo treści
o tęgiej świadczy głowie,
a głupotę swą rozgłasza
najbardziej pustosłowie.

Kto długo mówi, ten źle mówi.

Kto mówi wszystko co wie, wygada także to, czego nie wie.

Francis Bacon

Jeżeli mówisz więcej, niż wiesz, to przynajmniej staraj się sprawiać wrażenie, że wiesz więcej niż mówisz.

Gadatliwość - tysiąc złotych w jednozłotówkach.

Trzeba przyznać (...), że piękna to cnota umieć wyrazić rzecz w niewielu słowach i że wielcy pyskacze, miast by nas mieli zniewolić do słuchania, stają się wręcz tak męczący i uciążliwi, iż nie słyszy się ich zupełnie.

Molier

Im więcej słów, tym mniej treści przypada na każde.

Gadać, znaczy rozwlekle mówić o najbardziej pospolitych rzeczach, o których wszystkim już wiadomo, lub o których nikt wiedzieć nie chce (...).

Georg Ch. Lichtenberg

Wiele traci w samym dziele, kto wiele językiem miele.

By podziw zyskać wstępny bojem,

mów mało, ale celnie,

chwal cudze myśli, a wzajemnie

inni pochwałą twoje.

To nieprawda, że myśl jest najszybsza, u wielu osób język jest szybszy.

Trudno trzymać za zębami język, kiedy swędzi, jeszcze trudniej go zatrzymać, kiedy się rozpędzi.

Milczenie świadczy czasami o braku myśli, gadulstwo - zawsze o braku taktu.

Dyskusje

Bez dyskusji i walki przekonań nie ma ruchu, w tym także ruchu robotniczego

Włodzimierz I. Lenin

Tylko w starciu poglądów prawda się ujawnia.

Helwecjusz

Dyskusja - wymiana informacji i poglądów, czy ognia?

Potrzeba taktu i taktyki, by dyskusja nie pogłębiła różnic.

Łatwo o zgodność w sprawach, które nas nie przejmują.

John L. Spalding

Mówiąc, nigdy nie zmieniamy czyichś poglądów, choć czasami zmieniamy własne.

Alfred Capus

Przekonania są bardziej niebezpiecznymi wrogami prawdy niż kłamstwa.

Fryderyk Nietzsche

Umysł bigota jest jak tęcza w oku, im więcej światła w nią kierujesz, tym bardziej się kurczy.

Oliver W. Holmes

Każdy ma w mózgu jakąś kasę pancerną, do której klucz leży na dnie oceanu.

Niejedna mnie wątpliwość zre,
nie jestem pewny swoich mniemań,
lecz kiedy ktoś uderza w nie,

wahanie w pewność się zamienia.

Gdyby doświadczenie uczyło, nie byłoby dyskusji.

Spory nie trwałyby długo, gdyby brak słuszności był tylko po jednej stronie.

François de La Rochefoucauld

„Na przykład...” to nie dowód.

Porzekadło żydowskie

Nie umiając odpowiedzieć na argumenty, zakwestionował ich inspirację.

Gdyby nie ta chęćka udowodnienia partnerowi, że jest głupi...!

Sposób, w jaki A. broni swych słusznych racji, zraża do nich. Lepiej by zrobił, gdyby stał po przeciwnej stronie.

Zjednują nas nie argumenty, które można poddać analizie, ale ton i sposób ich przedstawienia.

Samuel Butler

Każdy może mieć trochę racji, przyznaj mu ją, a odwdzięczy się, przyznając tobie trochę racji.

Obojętność

Według ustaw najwyższych człowiek człowiekowi nigdy obojętny nie bywa: zawsze ten tego, a ten owego może zniecierpliwic lub pocieszyć, zgorszyć lub nauczyć, zabawić lub znudzić.

Narcyza Żmichowska

Niepokój w tramwaju: Jeśli mi teraz serce zatrzepocze, czy ktoś z tych ludzi zajmie się mną?

Przyjemnie jest entuzjastycznie się zgadzać, a nawet okrutnie się oburzać, ale obojętność to nuda.

Obojętnienie - stygnięcie, ostygnięcie - śmierć.

Nuda

Nudziarz, zapytany o najkrótszy objazd, wyklada, co sądzi o organizacji prac drogowych.

Idąc w gościnę, nie zabieraj ze sobą nudy.

Mikotaj Gogol

Nudziarz to gość, który gada, gdy ja mam ochotę mówić.

Julian Tuwim

„Co porabiasz? Jak ci leci? Jak się czujesz?”

- odpowiadając szczegółowo na takie pytania, staję się nudny.

Pierwszym objawem przyzwyczajania do innych jest to, że stajemy się nudni.

Elias Canetti

Łatwiej wybaczymy tym, którzy nas nudzą, niż tym, których my nudzimy.

Władysław Kopaliński

Narzekanie

Chcąc nudzić - narzekaj, chcąc zainteresować - wysłuchuj narzekań.

Każdy, czy zrealizował swe marzenia czy nie, ma powód do narzekań.

Francesco Petrarca

Elegancka kobieta, idąc na wizytę, zostawia zmartwienia w domu.

Jan Kamyczek

"Mamo, boli!" - matka pieści, ból mija... Dorosły narzeka nawet przed obcymi - czyżby oczekiwał podobnej ulgi?

Wiele ludzi narzeka na ludzką społeczność; z tym narzekaniem umiera, nie pomyślawszy, że ta społeczność każdego dnia więcej dla nich robi niż oni dla niej - w ciągu całego życia.

Friedrich M. Klinger

Częste twoje utyski
rozweselą wrogów pyski,
przyjaciół zasmuca,
obojętnych znudzą.

Człowiek posiadający samochód ma więcej powodów do narzekania na braki, niż człowiek, który go nie posiada.

Ja -ja -ja!

Egocentryk chce być panną młodą na każdym ślubie i nieboszczykiem na każdym pogrzebie.

Ze „Szpilek”

Mówić o sobie zawsze przynosi nam stratę:

własna przygana zawsze znachodzi wiarę, własna pochwała, trudniej.

Charles Louis de Montesquieu

Nadmierna przyjemność, jaką znajdujemy w mówieniu o sobie, powinna w nas budzić obawę, że nie sprawiamy jej innym.

François de La Rochefoucauld

Jeśli chcesz dużo mówić o sobie, pozostań w towarzystwie matki.

Kto tylko o sobie myśli, traci z oczu świat.

Karel Čapek

Zarozumiałość

Zarozumiałość jest tak samo naturalna dla ludzkich umysłów jak środek dla koła.

Oliver W. Holmes

Zarozumiałość jest podarkiem bogów dla ludzi małych.

Bracia Rojek

Im więcej kto z nas umie,
tym bardziej wie, jak mało,
i łatwiej to rozumie,
im więcej kto z nas umie.

Aforyzm hinduski (wg R. Kwiatkowskiego)

Mądrość mniej o sobie mniema
aniżeli głupstwo,
ziarna pychy w sobie nie ma,
stąd też mniej o sobie mniema.

Aforyzm hinduski (wg R. Kwiatkowskiego)

Tak, za bardzo się chwalimy, ale to dlatego, że inni chwalą nas za mało.

Każdy ma prawo być zarozumiałym, póki nie osiągnął powodzenia.

Beniamin Disraeli

Skromność

Łatwe a mimo to wspaniałe: być skromnym, gdy jest się wielkim.

Volter

Zadzierając nosa, prowokujesz złośliwość, a skromnością utrudniasz sytuację przeciwnika.

Skromność jest najpewniejszą przynętą, gdy chcesz złowić pochwałę.

Philip Chesterfield

Im kulturalniejszy jest człowiek (...), tym jest skromniejszy, a im mniej kulturalny, tym wyższe ma o sobie mniemanie.

Michał Kalinin

Dopiero w starości odkryłem, jak łatwo jest przyznać się: „Nie wiem”.

William S. Maugham

Fałszywa skromność to najbardziej wyrafinowana postać próżności..

Jean de la Bruyere

Fałszywa skromność jest najprzyzwoitszym ze wszystkich kłamstw.

Nicolas S. Chamfort

Im więcej rzeczy człowiek się wstydzi, tym bardziej jest godny szacunku.

George B. Shaw

Duża wiedza czyni skromnym, mała zarozumiałym. Puste kłosy dumnie wznoszą się ku niebu, kłosy pełne ziarna w pokorze pochylają się ku ziemi.

Erskine Caldwell

Jesteśmy tak przyzwyczajeni grać komedie wobec drugich, iż w końcu gramy wobec samych siebie.

François de La Rochefoucauld

Kłamstwo

Wciąż zmuszane do usprawiedliwiania się dzieci z konieczności posługują się kłamstwem.

Raymond Radiguet

Pierwsze i oszałamiające odkrycie dzieci - duzi kłamią; kłamią tym więcej, im są więksi.

Ehn Welk

Kłamią niewolnicy, wolni mówią prawdę.

Seneka

Najwięcej kłamie ten, kto najwięcej mówi o sobie.

Przysłowie chińskie

Próżność okłamuje nas samych, mitoman może kłamać szczerze.

Wyższosc kłamcy - w wyobraźni, Niższosc - że się szybko zbłąźni.

Ten, kto nie ma bardzo dobrej pamięci, nie powinien parac się kłamstwem.

Michel de Montaigne

Dziękci kłamstwom zjesz obiad, ale nie zjesz już kolacji.

Przysłowie arabskie

Kłamstwo na nic się nie zda, bo oszukać można tylko raz.

Napoleon Bonaparte

Kłamstwem można zajść daleko, ale nie można zawrócić.

Przysłowie żydowskie

Dom kłamcy spalił się, ale nikt mu nie wierzy.

Przysłowie tureckie

Kłamstwo jest jak królik - rodzi małe kłamstewka w nieskończoność.

Magdalena Samozwaniec

Kłamstwo nie może stać się prawdą przez to, że wzrośnie w potęgę.

Rabindranath Tagore

Najniebezpieczniejsze kłamstwa - to prawdy nieco zniekształcone.

Georg Ch. Lichtenberg

Kłamiesz, i masz do tego wstręt, i to cię niszczy, a każdy dzień jest coraz niebezpieczniejszy, ale żyjesz z dnia na dzień jak na wojnie.

Ernest Hemingway

Kto sądzi, że wszyscy są kłamcami i oszustami, sam sobie wystawia świadectwo.

Najmniej ów ufa,

Kto sam nabiera,

najtrudniej wierzy,

kłamca przechera.

Człowiek, który nie kłamie, nie wierzy, że inni kłamią. Ze starego przyzwyczajenia nie może rozerwać związku słów z rzeczywistością.

William Hazlitt

Niesmaczny triumf przyłapania na kłamstwie.

Nikt tak nie kłamie jak człowiek oburzony.

Fryderyk Nietzsche

Udawanie, obłuda, oszustwo

Oszuści mają dużo wdzięku - ich zawód tego wymaga, cynicy to najzgodniejsi ludzie, a najładniej łaszą się drapieżniki.

Oszukiwany uczy się oszukiwać.

A jednak są udawania godziwe - na przykład udawanie zadowolenia.

Im piękniejsza symfonia, tym bardziej razi fałsz.

Gdyby ludzie przestali udawać lepszych byłiby gorszymi niż są.

Obłuda jest hołdem, jaki występki oddaje cnotcie.

François de La Rochefoucauld

Plotka

Ze wszystkich woni najlotniejszą, ze wszystkich dźwięków najdonioślejszym, ze wszystkich światłał najdalej promieniującym jest plotka.

Aleksander Świętochowski

Nienawidzisz plotek? Czyżbyś dostał się na języki?

Co ptakiem z gęby wyleci, wołem nazad nie wciągniesz.

Prysłowie

Sądy o ludziach

Często zauważałem tę wadę, iż zamiast starać się poznać drugiego, wysilamy się tylko, aby dać poznać siebie.

Michel de Montaigne

Utalentowany, zamożny, przystojny - może go zamordować? Im zabawniejszy wyda ci się ten żart, tym gorzej z tobą.

Kto określa bliźniego jednym zdaniem, ten zasługuje, by go określić jednym słowem.

Sądy o ludziach mówią więcej o sędzącym niż o sądzonym.

Zbyt wiele dla siebie wymaga ten, komu wszyscy wydają się egoistami.

Zet dzieli ludzi na tych, którzy mogą mu się przydać i tych, z którymi nie warto rozmawiać.

Im więcej wiem i widzę, tym trudniej mi sądzić.

W miastach znamy ulice, po których chodzimy, w ludziach...

Rzadko w ludziach wszystko bywa cnotliwe, czy też wszystko występne.

Charles de Saint-Evremond

Wbrew prawu perspektywy, w miarę jak zbliżamy się do wielkiego człowieka, wydaje się on coraz mniejszy.

Łatwiej jest znać człowieka w ogóle, niż jakiegoś człowieka w szczególności.

François de La Rochefoucauld

Pierwsze wrażenie jest zawsze dobre, zwłaszcza gdy jest złe.

Henri Jeanson

Raz tylko upił się - mówią „pijak”. Raz tylko skłamał - mówią „kłamca”. Raz tylko oszukał - mówią „oszust”. niesprawiedliwie?

Mówi „później”, mówi „potem”, mówi „kiedy indziej” - odłożmy go na nigdy.

Zgadzał się ze mną, śmiał się z moich żartów - inteligentny.

Najpewniejszym sposobem zdeprawowania młodzieńca jest nauczyć go wyżej cenić tych, którzy myślą tak jak on, niż tych, którzy mają odmienne poglądy.

Fryderyk Nietzsche

Moje skąpstwo - przezornością, czyjaś przezorność - skąpstwem; moje tchórzostwo - ostrożnością, czyjaś ostrożność - tchórzostwem; moje niechlujstwo wyzwoleniem z pedanterii, czyjś brak pedanterii - niechlujstwem.

Sądzę, że J. jest głupcem. Czy nie zderzyły się nasze poglądy? Sądzę, że E. jest łajdakiem. Czy nie zderzyły się nasze interesy? Sercem jestem po stronie niebieskich. Czy nie postawiłem na nich?

Widzimy ludzi w maskach, które sami na nich wkładamy.

Jak trudno być zadowolonym z kogoś!

Jean de la Bruyère

Nie jesteśmy sprawiedliwi wobec tych, których kochamy - sędzimy ich zbyt pobłażliwie, albo zbyt surowo.

Gdy atrakcyjna dziewczyna robi na tobie wrażenie inteligentnej, na wszelki wypadek myśl o niej, jako o przeciętnej; gdy antypatyczny typ robi na tobie wrażenie głupca, to też na wszelki wypadek myśl o nim jak o przeciętnie umysłowo sprawnym.

Są rady zbyt dobre, na przykład: kochaj bliźniego.

Edgar W. Howe

Komplement, pochwała

(...) albowiem z przyrodzenia każdy z nas bardziej niż przystoi pragnie chwały i żadnej muzyki tak rade nie słuchają nasze uszy, jako kiedy kto ku chlubie naszej co powiada.

Łukasz Górnicki

A komukolwiek leży na sercu troska o zachowanie miłości dziewczyny, ten niech pamięta, aby zawsze myślała, iż się oszołomiony jej pięknnością. Jeśli wdzieje suknie tyryjskie - chwal suknie tyryjskie! Jeśli szaty z Kos - mów, że szaty z Kos są jej do twarzy, gdy nałoży pozłociste materie - niech ci będzie droższą nad złoto; w razie gdyby wzięła ubranie sukienne - chwal sukno! A gdyby stanęła przed tobą w samej tylko tunice - wołaj, że nieci pożary, a jednocześnie proś drżącym głosem, by się wystrzegła przeziębienia.

Owidiusz

Wolę po stokroć komplement, choćby obłudny, od szczerej krytyki.

Plautus

Niektórym łatwiej pogłaskać psa niż człowieka.

Jak pomysłowo osądzamy, jak prymitywnie chwalimy!

Chęć zasłużenia na pochwały, którymi nas darzą, umacnia naszą cnotę, a pochwały oddawane dowcipowi i urodzie przyczyniają się do ich pomnożenia.

François de La Rochefoucauld

Pochwała jest pożyteczniejsza od kary.

Plautus

Roślina może zginąć z braku wody lub z jej nadmiaru, charakter może ulec zwyrodnieniu z braku pochwał lub z ich nadmiaru.

Róże kwitną, bo wierzymy w nie.

Przysłowie francuskie

Niejednego, którego świat podziwia, nikt nie podziwia w domu.

Michel de Montaigne

Na imieniny

przyszedłem bez prezentu,

ale

szczerze wyliczyłem solenizantowi

pod iloma względami jest wspaniałym człowiekiem.

Minęło dwanaście lat - dotąd pamięta.

Ludziom często brak zdolności i talentu, niekiedy brak tylko okazji. Jednych należy chwalić za to, czego dokonali, drugich za to, co potrafiliby dokonać.

Jean de la Bruyère

Gdy dostrzeżesz iskierkę dobrej woli, dmuchaj w nią ile sił!

Stawia na stole posiłki co dzień,

oceń to.

Ma nową bluzkę w znaczki pocztowe,

oceń to.

Dalej nie pali, choć cierpi srodze,

oceń to.

Nie fuknął nawet, choć było o co,

oceń to,

Osiągnął, wygrał zawziętą pracą,

oceń to.

Jeśli ocenić ich nie zechcecie,

znajdą cieplejsze miejsce na świecie.

Powiedz mi, kto cię chwali, a powiem ci, w czym twój błąd.

Włodzimierz I. Lenin

Niezależnego w sądach poznać po tym, że potrafi podziwiać kogoś, kto go nie lubi, i nie lubić kogoś, kto go podziwia. Z pewnością jestem niezależny w sądach, tylko jak dotąd nie spotkałem godnego podziwu człowieka, który by mnie nie lubił, ani niesympatycznego, który by mnie podziwiał.

Pochlebstwo

Pochlebstwo - pochwała interesowna i nieszczerza.

Harriet Beecher

Pochlebstwo - sztuka mówienia innym tego, co oni sami myślą o sobie.

Agrypa

Miłość własna jest największym z pochlebców.

François de la Rochefoucauld

Wazeliniarstwo do niczego się nie przydaje, chyba tylko do szybkiego zrobienia kariery.

Łapkin (wg braci Rojek)

Od pochwały do pochlebstwa jedno poślizgnięcie, od pochlebstwa do oszustwa - drugie.

Pochlebca - bliski krewny zdrajcy.

Przysłowie baskijskie

Pochlebia mi, że mi ktoś pochlebia.

Stary karp widzi haczyk i łyka go z lubością.

To prawie niemożliwe odmawiać dobrego smaku tym, którzy się nami zachwycają.

John Petit-Senn

Wady

Gdybyśmy sami nie mieli wad, nie sprawiałoby nam takiej przyjemności stwierdzać je u innych.

François de La Rochefoucauld

Najgorsza wada? Ta, najbliższego człowieka.

Wada rośnie, gdy miłość maleje!

Przysłowie duńskie

Ledwie znosimy własne humory, a cóż dopiero cudze!

Upór - silna wola kogoś, kto mi się sprzeciwia.

Cnota może wtrącać w wadę - bywa ufność, która staje się łatwowiernością; i wada może przejawiać się cnotą - bywa duma, która przybiera postać absolutnej spolegliwości, a nawet hojności.

Nieujarzmione wady rozrastają się, krzepną, i na starość, gdy najbardziej potrzebujemy serdeczności, stajemy się tylko obiektem trudnej dobroci.

Gdy Bóg dobrze człowiekowi życzy, wtedy daje mu poznać własne wady.

Przysłowie arabskie

Jedynym sposobem pozbycia się wady jest wyrobienie sobie przeciwnego nawyku.

Ernest Dimnet

Kochać bliźniego? Dobrze, byle nie sąsiadów.

Zdenerwowanie osiki nie udziela się innym drzewom, ale...

Krytyka

Człowiek stanie się lepszym tylko wtedy, gdy zobaczy, jakim jest.

Antoni Czechów

Tylko oczyma drugich możemy dostrzec własne błędy.

Przysłowie chińskie

Niejeden stłukł lustro, które ukazywało mu jego brzydotę.

Przysłowie

Bardziej miłuj tego, kto wytyka ci błędy, niż tego, kto cię chwali.

Aforyzm arabski

Czy go zmienisz? W każdym razie krytykując, zmienisz jego stosunek do ciebie.

Głupi, kto w ten czas prawdę mówi, kiedy nie poprawi.

Adam Naruszewicz

Osieł koniem się nie stanie,
choć go schłostasz batem
i co dnia mu sprawisz lanie,
osieł koniem się nie stanie.

Aforyzm perski (wg R. Kwiatkowskiego)

Nie pomaga, kto krytykuje przy świadkach.

Słowa krytyki zapraw syropem pochwał.

Odkryłeś we mnie kilka wad,
zobowiązałeś mnie mój drogi,
odwdzięczyć ci się będę rad...

Krytyka bywa pretensją lub narzekaniem w tozde obiektywizmu.

Okazując pretensje, prowokujesz pretensje.

Panie Boże dopomóż, żebym znalazł światło, gdy jestem w błędzie, i żebym nie był
nieznośny, gdy mam rację.

Z modlitwy muzułmańskiej

Krzywda

Mało byłoby zła na świecie, gdyby nie można go było czynić w imię dobra.

Marie von Ebner-Eschebach

Nie robi świństwa we własnym interesie, ale szybko uwierzy, że działa w interesie ogółu.

Zło niewątpliwie jest tylko jedno: krzywda bliźniego.

Stefan Żeromski

Perfekcjonista - człowiek, który zadaje wiele trudu sobie i wiele bólu innym.

Porzekadło angielskie

Etyczny minimalista zdefiniował „świnię” jak człowieka, który krzywdzi, choć nie musi.

... to mamy z przyrodzenia, że głębiej w serce krzywda wchodzi i dłużej się pamięta niżli uczynność.

Łukasz Górnicki

Sumienie to coś więcej niż obawa, że ktoś widzi, to obawa, że sam nie zapomnę.

Obraza

Subtelne chamstwo ironicznego uśmiešku. Jest się o co obrażać? Jest.

Zniewagi, które zadaliśmy, ważymy na innej wadze niż te, których oświadczyliśmy.

Ezop

Rana od bata zagoi się, od języka - nigdy.

Prysłowie kałmuckie

Większość ludzi odczuwa jako obrazę nieodwzajemnioną miłość.

Sommerset Maugham

Im miłszy uraził, tym boleśniesz uraza.

Pierre Corneih

Kto na innych bryzga błotem,

sam w błocie utonie

razem z wyzwisk swym bełkotem

kto na innych bryzga błotem

Aforyzm japoński (wg R. Kwiatkowskiego)

Słowo, choć nie z głazu,

może rozbić kości

i zmiażdżyć od razu,

choć nie jest z głazu.

Złego więc wyrazu

chroń się, zwłaszcza w złości -

słowo, choć nie z głazu,

może rozbić kości

Aforyzm arabski (wg R. Kwiatkowskiego)

Gniew i kłótnia

Dwie są zwłaszcza namiętności silne i przecie rozumowi: gniew i pożądlivość.

Erazm z Rotterdamu

Gniew nigdy nie bywa sprawiedliwy.

Mikołaj Gogol

Gniew mędrca - triumf głupoty.

Jeszcze się taki człowiek nie urodził, który by uznał swój gniew za niesprawiedliwy.

św. Tomasz z Salezu

Różnica między gniewem a obłędem sprowadza się do czasu trwania.

Katon

Gniew - zły doradca.

Przysłowie

Złość - to tylko rodzaj nieporadności.

Bertold Brecht

Łagodny spokój przystoi ludziom, a gniew dzikim zwierzętom. Od gniewu nabrzmiewa twarz, żyły napęniają się czarną krwią. (...) Gdybyście w chwili gniewu spojrzali w lustro, to zapewne, ledwie by się która poznała.

Owidiusz

Chcesz dowiedzieć się prawdy o sobie, pokłóć się z przyjacielem.

Gdzie dwóch się kłóci, tam obaj błędzą.

Prysłowie

W kłótni prawda zawsze się gubi.

Publius Syrus

Gniew nie oślepia, on rodzi się ze ślepoty.

Antoine de Saint-Exupéry

Gniew jest pewnego rodzaju ułomnością, jak to widać dobrze w słabości tych ludzi, u których zdobywa panowanie, u dzieci, kobiet, ludzi starych lub chorych.

Francis Bacon

Każdy gwałtowny wybuch uczucia ma w sobie coś z zakłamania. Dynamika wybuchu wymaga, by wyolbrzymiać jego przyczyny. Człowiekowi niewątpliwie dobrze jest z szaleństwem. Ież jednak spraw wciąga się na siłę, żeby owo szaleństwo rozpalić i uzasadnić!

Elias Canetti

Złoszcząc się, podsycamy złość drugiej strony.

Wszystko można zrobić na świecie, tylko jednego nie można: pogodzić dwie damy, które się pogniewały o niezłożenie wizyty.

Mikołaj Gogol

Nawet posąg Buddy odwraca głowę od kłócących się małżonków.

Przysłowie koreańskie

Nie brak konfliktów, lecz szczęśliwe ich rozstrzygnięcie warunkuje pełnię normalnego rozwoju.

Natalia Han-Ilgiewicz

Jego złość wywołała moją - ściągnął mnie do swego poziomu.

Drobny incydent wywołuje gniew, po czym gniew stwarza poważną sytuację.

Łatwiej się w kłótnię nie wdać, niż się z niej wycofać.

Seneka

Jeśli bijesz dziecko, bij w złości, choć byś je miał okaleczyć. Uderzenie na zimno nie jest i nie powinno być wybaczone.

George B. Shaw

Skutki gniewu są dużo poważniejsze od jego przyczyn.

Marek Aureliusz

Kopiesz muchomora, bo nie jest kanią. Kopiesz człowieka, bo nie jest tym, którego szukałeś.

Mażonkowie powinni wystrzegać się kłótni, jeśli nie dosyć się kochają, by się pogodzić.

Płacić czymś, co trwa, za coś, co szybko mija...?

Spinoza

Nie złość się, nie narzekaj, ale rób użytek z rozumu.

Edmond Rostand

Nie można robiąc to, czego się nie lubi, nigdy nie lubi, nigdy nie mieć kwaśnego humoru.

Najlepszym sposobem na gniew jest poczekać.

Seneka

Jeśli zdobędziesz się na cierpliwość w jednej chwili gniewu, zaoszczędzisz sobie sto dni przykrości.

Przysłowie chińskie

Gdy się na kogoś wściekasz, pomyśl, jakie byłyby twoje uczucia, gdyby w czasie kłótni umarł.

William Shenston

Uspokaja mnie twoja ręka i uspokaja elanium.

Elanium lepiej, ale wolę twoją rękę.

Jakiś człowiek poprosił Proroka: „Daj mi przykazanie”. Na to Prorok: „Nie złość się”. Człowiek powtórzył to pytanie kilka razy, a Prorok za każdym razem odpowiadał:

„Nie złość się”.

Z opowieści muzułmańskich

Potępienie gniewu pochodzi stąd, że źle się nim posługujemy lub stąd, że złe są jego przyczyny. Nie można usprawiedliwić tego, kto wścieka się na meble, bo uderzył się w krzesło, ale też nie można usprawiedliwić kogoś, kto spokojnie mija człowieka katującego dziecko.

Arthur Ponsonby

Nienawiść

Walkę stworzyła przyroda, nienawiść wynalazł człowiek.

Karel Čapek

Dobry człowiek czuje nieodpartą potrzebę lubieni ludzi, zły - nienawidzenia ich.

Fryderyk Engels

Nikt nie żyje tak nędznie, jak nienawidzący lud mizantrop.

Michał Kalinin

Nienawiść jest gorszym wrogiem niż wróg.

Romain Rolland

Kto wściekle nienawidzi, sam siebie niszczy.

Heinrich Mann

Ważne, by nie dać się otruć, a nienawiść truje.

Andre Gide

Nienawiść jak miłość, żywi się byle czym.

Honorè de Balzac

Nienawiść jest częściej dozgonna niż miłość.

Nienawidzący wierzy w każde głupstwo oczerniające obiekt jego nienawiści.

Gdy niechęć staje się nienawiścią, rzeczy tracą cel i miarę.

Denis Diderot

Każdy, kto nienawidzi brata swego, jest zabójcą.

Z listów św. Jana

A jednak nienawiść jest wstydliva. Mało kto się do niej przyznaje, a wielu wręcz się jej wypiera.

„Są nienawiści wybacalne” - te słowa w ustach księdza są niewybacalne.

Każde wzburzenie powoduje zaburzenia poznawcze, ale nienawiść powoduje najsilniejsze i najtrwalsze.

Racjonalizacja: kogoś, kogo nienawidzą ze względów prywatnych, zwalczam z powołaniem się na względy publiczne.

Gdzie bojaźń, tam nienawiść, a nienawiść zguby zawsze szuka (...).

Szymon Szymonowicz

„Niech nienawidzą, byle się bali” - motto władców, którzy stracili nadzieję na zjednanie popularności.

W naturze ludzkiej leży nienawidzić tych, których się skrzywdziło.

Tacyt

Okrucieństwo sztucznych tworów ulepionych z ludzkiego mięsa dla potrzeb organizacji. Jednak nawet homonidzi potrzebują usprawiedliwiających haseł.

Każdą ideę żywi, wzmacnia i uszlachetnia świeża krew męczenników.

Hitlerowcy mordowali na rozkaz, a nienawidzili, by mieć czyste sumienie.

Nienawidząc jakiegoś człowieka, odzieramy go najpierw z cech i przymiotów ludzkich, zmieniamy go w kukłę, nie docierają do nas żadne argumenty, niezdolni jesteśmy do przyjęcia okoliczności łagodzących, chcemy bowiem, aby przedmiot naszej nienawiści był jak najbardziej jej godny, by jakakolwiek jego zaleta nie pokazała we właściwym świetle naszej rzekomej bezstronności i sprawiedliwości. W rozmiarach obejmujących całe narody, grupy ludzi czy rasy ten typ naszej namiętności daje rezultaty, które mogą przerazić nawet nieustraszonych, nawet najlepszych.

Mieczysław Jastrun

Dlaczego mamy się nienawidzić? Zespala nas solidarność, niesie ta sama planeta, jesteśmy załogą tego samego statku.

Antoine de Saint-Exupéry

Wrogość

Człowiek skłonny jest odnosić się wrogo do każdego, kto utrudnia mu zaspokojenie silnej potrzeby.

Może wrogowie bardziej nas kształtują niż przyjaciele?

Życzliwość dostrzega i wyolbrzymia nawet małe zalety, wrogość dostrzega i wyolbrzymia nawet małe wady.

Świat traktowany jak wrogi, z obojętnego staje się wrogi.

Wspólny wróg - dosyć na sojusz, za mało na przyjaźń.

Zemsta

Zemsta dżentelmena - wzgardliwa uprzejmość.

Mścić się? Strata czasu.

Winston Churchill

Pogarda jest najsubtelniejszą formą zemsty.

Bernard Grasset

Przebaczenie

Najtrudniej wybaczyć, gdy się zna tylko część prawdy.

Przykazano nam wybaczać wrogom, ale nigdzie nie powiedziano, że powinniśmy wybaczać przyjaciołom.

Cosma de Medici

Nie przebacza się temu, kto wywołał rumieniec wstydu na naszej twarzy.

Jean F. Laharpe

Przeznaczeniem kobiet jest nie sądzić nas, lecz przebaczać.

Oscar Wilde

Biłem się w piersi..., szlachetnie naśladował.

Wspomnienia upiększają życie, ale tylko zapominanie czyni je znośnym.

Przysłowie włoskie

Szczerość

Człowiek, który mówi wszystko, co myśli, jest jak dziecko, które siusia w łóżko.

Henry de Montherlant

„Bądźmy szczerzy" i zęby szczerzy.

Mówił, co myśli, bo nie myślał, co mówi.

Ludzie słabi nie mogą być szczerzy.

François de la Rochefoucauld

Jeśli nie umiesz ukrywać wad - a kto umie! - przyznaj się do nich.

Szczerłość to nie tylko kwestia charakteru, ale także inteligencji.

Nie ma przyjaźni bez szczerości, ale szczerłość niejedną przyjaźń zatrąła.

Dowcip i śmiech

Nie ma dla myśli lepszego punktu startu niż śmiech.

René Benjamin

Śmiech bardziej sprzyja rozsądkowi niż martwienie się.

Gotthold Lessing

Dowcip absurdalny - oderwanie się od ziemi na lotni wyobraźni.

Wyobraźnia jest ważniejsza od wiedzy (*Albert Einstein*).

W każdym razie dla humorysty.

Głupstwo ośmieszone gorzej się czuje niż napiętnowane.

Śmieszny dowcip z wroga, nie śmieszny nawet celna złośliwość z przyjaciela.

Śmiech nie jest złym początkiem przyjaźni, a na pewno najlepszym jej zakończeniem.

Oscar Wilde

Dowcip jest arabeską rozmowy.

Rudolf Leonard

Człowiek o miernej inteligencji jest zawsze przesadnie poważny, nie śmieje się, nie żartuje, nie potrafi się cieszyć byle czym.

Jean de la Bruyère

Głupi (...) kto się o lada słówko i żarcik obraża.

Adam Naruszewicz

Nie ma słodszej zemsty jak wroga ośmieszyć.

Johann Möser

Spośród wszystkich krzywd najtrudniej przebaczyć drwinę: to najdobitniejszy wyraz pogardy. Drwina godzi w ostatni szaniec, jakim jest dla człowieka dobre mniemanie o sobie samym: chce go ośmieszyć w jego własnych oczach...

Jean de la Bruyère

Im kto ma większe poczucie humoru, tym większe musi mieć poczucie taktu.

Baw towarzystwo raczej własnymi niż cudzymi wadami.

Kto pierwszy z siebie się zaśmiał, ten zapobiegł ośmieszeniu się.

Uśmiech

Świat to kamera, uśmiechnij się.

Slogan amerykański

Gdy nie masz nic do ofiarowania, ofiaruj uśmiech.

Przysłowie chińskie

Uśmiech skraca dystans.

Przysłowie francuskie

Uśmiech życzliwości i hojności. Uśmiech pobłażania i samoironii. Uśmiech spokoju i subtelnego żartu. Uśmiech do myśli, do dźwięku, do słowa. Uśmiech do maleńkości i uśmiech z „wielkości”. Uśmiech zachęty do szukania i uśmiech z pewnością. Uśmiech do pogody, do deszczu, do burzy... i do z lekka znudzonego czytelnika.

W dzieciństwie pieszczono go więcej niż pragnął, teraz gdy potrzebuje tyle samo czułości, otrzymuje jałmużnę wymuszonych uśmiechów.

Grzeczność

Lepszy grzeczny diabeł niż niegrzeczny święty.

Przysłowie libańskie

Jeśli ktoś zachowuje się po prostu grubiańsko, wygląda to tak, jakby zrzucił suknie i stanął przed nami nago. Przyznać trzeba, że - jak większość ludzi w podobnej sytuacji - wygląda wówczas nieszczególnie.

Artur Schopenhauer

Niedelikatny, niegrzeczny - głupiec czy tylko egocentryk?

Grzeczność nie jest nauką ani łatwą, ani małą.

Adam Mickiewicz

Różnica między człowiekiem dobrze wychowanym a źle wychowanym: pierwszy od razu zdobywa sympatie, drugi od razu budzi niechęć. Lubimy pierwszego poty, póki nie znajdziemy powodu, by się od niego odwrócić, nie lubimy drugiego poty, póki nie znajdziemy powodu, by go nie polubić

Samuel Johnson

Grzeczne słowo mało kosztuje a wiele waży.

Przysłowie

Grzeczność jest tym dla człowieka, czym ciepło dla wosku.

Artur Schopenhauer

Ryby łowią na przynętę, ludzi na grzeczność.

Przysłowie

Grzeczność jest najdrobniejszą monetą zaspokajającą potrzebę znaczenia.

Milczenie - minimum grzeczności, której oczekujemy od innych.

George Elgozy

Pierwszą zasadą dobrego wychowania jest nie obrażanie nikogo.

Volter

Przeproszenie - grzeczność ponieważ.

Porzekadło angielskie

Jestem zbyt prawdomówny, by być grzeczny.

Louis Scutinaire

Zawsze można być uprzejmym w stosunku do obojętnych nam osób.

Oscar Wilde

Nic lepiej nie charakteryzuje człowieka, jak jego sposób odnoszenia się do głupców.

Henri F. Amiel

Nie mam za złe Iksowi, że do niedzielnego obiadu z nami zasiadł nieogolony, ale mam mu za złe to, że gdyby spodziewał się kogoś, na kim mu zależy, ogoliłby się.

Uprzejmość męska: najwytworniejsza forma fałszu.

Julian Tuwim

Grzeczność, nawet obłudna, jest godna zalecenia zwykle - coś się z niej wkorzenia.

Gdy dostatecznie długo traktujemy ludzi z tą pozorną sympatią, która się nazywa grzecznością, to w końcu rzeczywiście ich polubimy.

Logan P. Smith

Czasami uczciwość uniemożliwia zarobienie pieniędzy, a grzeczność krępuje dowcip.

John Selden

Gdy sąsiad wszedł do twego sadu, niedostrzeżenie go jest najprawdziwszą grzecznością.

Przysłowie chińskie

Im większy człowiek, tym większa uprzejmość.

Alfred Tennyson

Dobre wychowanie polega na ukrywaniu tego, jak dużo myślimy o sobie, a jak mało o innych.

Mark Twain

Na dobre wychowanie składają się drobne poświęcenia.

Ralph W. Emerson

Grzeczność definiowano jako dobroć w drobnostkach,

Thomas B. Macaulay

Prawdziwa grzeczność polega na wyrażaniu życzliwości.

Jean J. Rousseau

Takt

Takt to inteligencja serca.

Przysłowie francuskie

Takt to dobry smak stosowany w postępowaniu.

Nicolas S. Chamfort

Takt - to, czego nie spostrzegamy, gdy jest, a natychmiast spostrzegamy, gdy go nie ma.

Lordowa Galluxowa braci Rojek

Szczyt taktu: krytykować, nie wywołując niechęci.

Starać się naprawić błąd czy skorygować wadę, oszczędzając przy tym osobę, to postulat nie tylko etyczny, lecz i taktyczny.

Gdy mój przyjaciel ma zeza, patrzę na niego z profilu.

Joseph Joubert

Dżentelmen

To prawie definicja dżentelmena powiedzieć, że jest on człowiekiem, który nie rani cudzych uczuć.

John H. Newman

Dżentelmen to człowiek, który nie rani cudzych uczuć. Chyba, że umyślnie.

Oscar Wilde

Dżentelmen - człowiek, przy którym każdy czuje się ważny

- człowiek grzeczny nawet względem najbliższych.

- człowiek, który nie reaguje gniewem na gniew

Elegancja, która wszystkich zaćmi, i elegancja dżentelmena, która nikogo nie zaćmi.

Jeśli kultury nie ma w sercu, nigdzie indziej jej nie ma.

Georges Duhamel

Współzycie - współdziałanie

Człowiek potrzebuje człowieka, żeby być człowiekiem.

Johannes R. Becher

To człowiek jest człowiekowi najbardziej potrzebny do szczęścia.

Paul Th. d'Holbach

Sztuka współżycia - umiejętność wydobywania z człowieka tego, co w nim najlepsze.

Najtrudniej jest być tolerancyjnym wobec najbliższych.

Dziwne, jak zbliżenie może oddalić, a oddalenie zbliżyć!

Każdy ma kanty, każdemu zbliżeniu towarzyszy potłuczenie.

Głupota bruździ współżyciu nie mniej niż zły charakter.

Nie utrudniaj wiary tym, którzy chcą w ciebie wierzyć.

Sztuka umiejętnego współżycia w społeczeństwie połączona jest z nieodłączną w każdej sprawie ludzkiej prawością.

Jan N. Kurowski

Współżycie to współdziałanie

Aby istnieć, trzeba uczestniczyć.

Antoine de Saint-Exupéry

Im bardziej lubię moje zajęcie, tym bardziej lubię współpracowników, I na odwrót.

Wielkość pracy zawodowej polegać może przede wszystkim na tym, że łączy ludzi.

Antoine de Saint-Exupéry

To za sprawą bezinteresownego poświęcenia ludzie nawiązują łączność między sobą.

Antoine de Saint-Exupéry

By się zbliżyć do drugiego człowieka, trzeba oderwać się od siebie.

O dawaniu nieładnie

Niebezpiecznie jest dawać - człowiek przywiązuje się do tego, kogo obdarował.

Nie ma czasu „latać za cudzymi sprawami”, za to nigdy nie zapomina przynieść goździków w celofanie.

Co jest milej, dawać czy przyjmować? (...). Nie wiem, która z tych przyjemności jest większa, ale wolałbym przyjemność dawania; zdaje mi się bodaj, że jest trwalsza, ile że pamięta się ją dłużej.

Nicolas S. Chamfort

Nawet prawdziwy altruizm pochodzi w dużej mierze stąd, że niemiło jest stykać się z cierpiącymi.

Henry L. Mencken

Gdy dobrze czynimy dobremu człowiekowi, staje się on jeszcze lepszym, gdy złemu - staje się jeszcze gorszym.

Michał Anioł

... kto nieuważnie daje, bardziej zbestwi niż naprawi.

Aleksander Fredro

... wszakże to i każde inne, gdy bywa komu czynione z krzywą a zasępioną twarzą, już nie może nigdy tak wdzięcznie być jak owo, które z uprzejmej ochoty, a ze szczerzej miłości jednemu przeciw drugiemu czynione bywa.

Mikołaj Rej

Kto nie chce dać, wnet znajdzie wymówkę.

Przysłowie

Łatwiej być hojnym niż nie żałować.

Jules Renard

Zobowiązać, oddać usługę, nie wkładając w to całej możliwej delikatności, to niemal stracony trud.

Nicolas S. Chamfort

O dawaniu ładnie

Co zjesz, staje się smrodem, co dasz - różą.

Przysłowie perskie

Smutny poszedłem do przyjaciela - może mnie pocieszy. On jednak pogrążony był w smutku głębszym niż mój. Starąłem się go pocieszyć i... mój smutek rozwiął się.

Dbaj nie o ludzkość, nie o naród, nie o stronnictwo, ale o człowieka.

Aleksander Świętochowski

Pomagać komu możemy - to nasza odpowiedzialność, korzystać z pomocy wszystkich - to nasza nadzieja.

George Vann

Powinno się być jak chleb, który dla wszystkich leży na stole, z którego każdy może kęsa sobie ukroić, nakarmić się, jeżeli jest głodny.

Adam Chmielowski (błog. brat Albert)

Człowiek wspaniały daje nieproszony, przeciętny - gdy go poproszą, podły nie daje nigdy.

Przysłowie hinduskie

Dobrze jest dawać, gdy się jest proszonym, ale lepiej jest dawać bez usłyszenia prośby, domyślając się potrzeby.

Kahil Gibran

Umieć dawać tym, którzy nie umieją prosić i umieć odmawiać tym, którym prośenie przychodzi zbyt łatwo.

Dumna radość: mogę dawać.

Kochając, chcesz dawać więcej niż możesz, gdy kochać przestałeś, dajesz więcej niż chcesz.

Nie jest bogatym ten, kto dużo ma, lecz ten, kto dużo daje. Ten, kto jedynie gromadzi, kto zamartwia się z powodu jakiejś straty, jest w sferze psychologicznej biednym.

Erich Fromm

Nędzarcz - człowiek, którego nie stać na bezinteresowność.

Nigdy nie jesteśmy tak biedni, aby nie stać nas było na udzielenie pomocy bliźniemu.

Mikołaj Gogol

Tylko ten może zrozumieć, czym jest jego gospodarstwo, albo czym jest jego kraj, kto częściowo mu się poświęcał, dbał o niego, bronił go lub walczył o jego piękno.

Antoine de Saint-Exupéry

Istnieje dwojaka szczodroblivość: jedna, spieszy z pomocą materialną, to znaczy użycza pieniędzy; druga polega na oddawaniu osobistych usług, i często jest wiele szlachetniejsza i znacznie hojniej świadczona.

św. Ambroży z Mediolanu

Po łatwości, z jaką dajesz, poznasz swój stosunek do człowieka, do ludzi...

Nie dawaj ryby, daj wędkę.

Porzekadło

Należy dawać to, co jakoś kosztuje, wymaga poświęcenia, pozbawia czegoś, co się lubi, aby dar miał wartość przed Bogiem.

Matka Teresa z Kalkuty

Nie dostąpicie pobożności, dopóki nie będziecie czynili ofiary z rzeczy ulubionych.

Koran

Hojność polega nie tyle na tym, by dawać dużo, co na tym, by dawać w odpowiedniej chwili.

Jean de la Bruyère

Brama dobroczynności trudno się otwiera i trudno zamyka.

Przysłowie chińskie

Im więcej dajemy, tym więcej mamy ochotę dawać.

Nie traktuj oziębłe kuzyna z powodu drobnej sprzeczki, nie zapominaj o dawniej wyświadczonej ci przysłudze z powodu niedawnej kłótni.

Chińskie porzekadło

O przyjmowaniu

Pięknie daje, kto swój dar przedstawia jako drobnostkę, ale niepięknie przyjmuje, kto łatwo pozwala się tym przekonać.

Dał mało - powinien był dać więcej, dał dużo - widocznie ma.

Sacha Guitry.

Dałeś raz, drugi raz - anioł! Dałeś drugi, trzeci raz – norma. Przestałeś dawać – świnia.

Gdyć co dają, patrzaj ktoś da,

A czego od siebie żąda;

Nie kwap się nigdy na dary,

Chcesz-li nie uszczerbić wiary.

Biernat z Lublina

Dawać po prostu i przyjmować po prostu, bez mizdrzenia się, bez protestów, bez wykrzykników: „po co?“, „nie trzeba było“, „dlaczego tak dużo!?”. Także w przyjmowaniu wdzięk i kultura polega na prostocie.

Niewdzięczność i wdzięczność

Wdzięczność to uczucie, które raczej naprzód wybiega, niż w tył spogląda.

Margerite Blessington

Diogenes, zapytany, co najszybciej starzeje się, odpowiedział: wdzięczność.

Najlepsza definicja człowieka: niewdzięczny dwunóg.

Fiodor Dostojewski

Hojnych jest niewielu, dlatego niewdzięczników też nie ma wielu.

Niewdzięczność jest dowodem na skuteczność dobrodziejstw: obdarowany całkiem zapomina o dawnej potrzebie.

Hugo Steinhaus

Dobrodziejstwo wzięwszy - pomnij, dawszy zapomnij.

Prysłowie

Dobrze znamy cenę tego, co dajemy, ale nie znamy, nie chcemy znać ceny tego, co otrzymujemy.

Są przysługi tak wielkie, że można za nie odplacić tylko niewdzięcznością.

Aleksander Dumas

Ze wszystkich najlichszą jest spekulacja na wdzięczność.

Najlepszym sposobem odświeżenia pamięci o dobrym uczynku jest powtórzenie go.

Francis Bacon

Nie po chrześcijańsku: za dobre i złe - w dwójnasób.

Tylko wielki człowiek potrafi być wdzięczny bez zastrzeżeń.

Tadeusz Garczyński

Dobroć

Dzielność etyczna polega raczej na właściwej postawie czynnej i bardziej na dokonywaniu czynów moralnie pięknych aniżeli na wstrzymywaniu się od moralnie szpetnych

Arystoteles

Najszlachetniejsze serce jest to,

które właśnie

Raczej da się skaleczyć,

niż samo zadraśnię.

Adam Asnyk

Dobrego i mądrego człowieka można poznać po tym, że innych uważa za lepszych i mądrzejszych od siebie.

Lew Tołstoj

Do jak wielkiej ofiary zdolny jestem dla obcego? znajomego? Przyjaciela?

Łatwo być dobrym dla osób, względem których nie ma się obowiązków.

Naiwny bywa głupiec, ale naiwny bywa też człowiek bardzo dobry.

Warunkiem dobroci jest wczuwanie się w cudze radości i cierpienia. Bez takiej wyobraźni (...) może funkcjonować teoretyczna i praktyczna filantropia, ale nie dobroć.

André Gide

Niektórzy sądzą, że mają dobre serce - a to tylko słabe nerwy.

Marie von Ebner-Eschenbach

Głupia dobroć - duża szkoda.

Przysłowie

Nic tak nie leczy z dobroci jak jej daremność.

Jeden dobry uczynek sprowadza drugi, tak samo jak grzech jeden sprowadza drugi.

Talmud (z księgi starożytnych Żydów)

Chcąc być dobry, uznaj wpierw, że jesteś zły.

Heraklit

Dobro rodzi się wtedy, gdy ludzie zapominają o sobie.

Lew Tołstoj

Ludzie nader rzadko potrafią być całkiem źli albo całkiem dobrzy.

Niccolo Machiavelli

Zły nieraz udaje dobrego, dobry nieraz wydaje się złym.

Dobro i zło należy pamiętać wiecznie. Dobro, ponieważ wspomnienie, że kiedyś nam je wyświadczono, uszlachetnia nas. Zło, ponieważ od chwili, w której je nam wyrządzono, spoczywa na nas obowiązek odpłacenia za nie dobrem.

Mikołaj Gogol

Moją ojczyzną - świat, moją religią – czynienie dobra.

Thomas Paine

Ołtarzem - cierpiący człowiek.

Jak pieczęć uwierzytelnia list, tak dobre uczynki uwierzytelniają wiarę.

Marcin Luter

Grzeszny ten, kto mogąc wyświadczyć dobro, nie czyni tego.

Johann Pastelozzi

Święci niewierzący są bardziej święci od świętych wierzących - na nic nie liczą.

Etyczny maksymalizm grozi praktyczną hipokryzją.

W tym obojętnym wszechświecie, z jego nieuchronnym złem, które otacza każdego w jego pochodzie od kołyski do grobu, dobroć może posłużyć nie jako wyzwanie, nie jako odpowiedź, ale jako zaznaczenie swej niezależności. Jest to reakcja poczucia humoru na tragiczną absurdalność losu.

Somerset Maugham

Dniem i nocą rośnie skarb dobrych uczynków tym, którzy zakładają ogrody, sadzą gaje, budują mosty, kanały i domy.

Budda (wg Samyatta-Nikaya)

Każdy potrafi uczynić coś dobrego innemu, jednemu człowiekowi, ale kto przyczynia dobra całej społeczności, staje się równy bogom.

Charles de Montesquieu

Człowiek potrzebny

Potrzebny - mile widziany.

Człowiek nie jest stworzony, aby żył sam, ale żeby był usługowy drugim.

Michał Wiszniewski

... każdy człowiek zobowiązany jest przyczyniać się, ile w jego mocy, dla dobra drugich i zaiste nic nie jest wart ten, kto nikomu nie jest użyteczny.

René Descartes

Tylko życie poświęcone innym warte jest przeżycia.

Albert Einstein

Im dojrzałszy człowiek, tym większą część myśli i energii przeznacza na realizację zadań nie związanych z własną konsumpcją.

Każdy człowiek jest tyle wart, ile wartości zdobył pracą, a dla innych tyle, ile potrafi im być potrzebny.

Maksym Gorki

Człowieczeństwo nie jest stanem, w którym przychodzimy na świat. To godność, którą trzeba zdobyć.

Jean Bruller (ps. Vercors)

Tyle sensu w moim życiu, ile jestem potrzebny.

Jest to złota zasada: wymagać mało od świata, a dużo od siebie.

Władysław Biegański

Być człowiekiem, to znaczy właśnie być odpowiedzialnym.

Antoine de Saint-Exupéry

Napisałem wiersz pt. „Potrzebny człowiek”. Wydał mi się za długi. Skreśliłem wszystko, co sentymentalne i patetyczne, pozostał sam tytuł.

Jestem tyle wart, ile warta jest ulga, którą potrafię nieść i radość, która potrafię sprawić.

Niejeden potrzebny wolałby być mniej potrzebny.

Postanowienia i zadowolenia

Pobłażliwym względem innych, nieubłaganym względem siebie - takim chcę siebie szanować.

Charakter to długotrwałe przyzwyczajenie.

Plutarch

Wstrząśnięci postanawiamy „na całe życie”, ale wstrząs mija...

Często postanawia, rzadko dotrzymuje - rozkład charakteru.

Nie być jak ów typ, który wyłowiwszy włos z zupy, triumfalnie go wszystkim pokazuje.

Czy mam dobrą rację, powiedzieć to, co mi świerzbi na końcu języka?

Nigdy nie zawieść - ambicja i honor.

Przed zajęciem się czymkolwiek zważyć, czy to będzie pożyteczne lub przyjemne dla mnie lub dla kogoś. Jeśli nie...

Ambicja: dotrzymywać ponad obietnice.

By każdy człowiek ładnie mnie zapamiętał.

Ambicja: być takim, jakim się chciało być, mając szesnaście lat.

Oczy szeroko otwarte a mimo to dobra wola - takim chcę siebie szanować.

Nie wymagać od W., by myślał bystro i poprawnie, nie wymagać od Iksa, by działał sprawnie; nie wymagać od Igreka, by czytał chłonnie i z zapałem; nie wymagać od Zeta, by opanował paplanie; nie wymagać od karego, by był kasztankiem.

Jak się krzywi, gdy mu nie w smak potrawa lub słowa - ja tak nigdy!

Jak on zrzędzi i gdera - ja tak nigdy!

Jak opryskliwie rozmawia, jak się wścieka - ja tak nigdy!

Jak się wykręca od obowiązków, zadań, posług - ja tak nigdy!

Jak kręci, udaje, łże - ja tak nigdy!

Szlachetne zabawy: Dostrzec coś ładnego w brzydkim otoczeniu. Szydzić z własnych dolegliwości. Zauważyć coś ciekawego w nudziarzu. Usłyszeć coś niegłupiego w mowie głupca. W niesympatycznym dojrzeć coś sympatycznego. Dostrzec wartość tam, gdzie jej mało.

Nie dałem się wciągnąć w błahy spór - zadowolenie. Nie okazałem zniecierpliwienia - zadowolenie. Szczerze podziękowałem za krytykę, skorzystałem z niej - zadowolenie. Wiedziałem, co Zet powie, ale nie przerwałem mu - zadowolenie. Powstrzymałem się od wytknięcia wad, których nie zdołam poprawić – zadowolenie.

Miłość i dom

Kobieta

Wszystko, co się powie o kobiecie, jest prawdą.

Honoré de Balzac

Kobieta potrafi wszystko to samo, co mężczyzna, poza obsikaniem muru na stojąco.

Sidonie-Gabrielle Colette

Sęk w tym, że nie można żyć bez kobiet i nie można z nimi.

George G. Byron

Większość mężczyzn złorzeczających kobietom, złorzeczy tylko jednej.

Remy de Gourmont

Kobieta stale podniecona, zapalająca się od byle czego i do byle czego. Wspaniała!
Tylko nie w domu.

Dla każdej kobiety kochać, znaczy czuć, że musi wiedzieć, gdzie się podziwia jej ukochany, gdy nie jest przy niej.

Francis M. Crawford

Kocham kobiety, ale nie znoszę ich obecności.

Henry de Montherlant

To, co w kobiecie pociąga, rzadko nas do niej przywiązuje.

Joseph Collins

Czym się wyróżniały te, które kochałem, od tych, których nie kochałem? Niestety, tylko tym, że je kochałem.

Nie tylko koty są pieszczotliwe i drapieżne.

Jaka jestem szczęśliwa, że nie urodziłam się mężczyzną, bo gdyby tak się stało, musiałabym poślubić kobietę!

Anne L. G. de Staël-Holstein

Piękna kobieta to ta, którą ja spostrzegłem, pełna wdzięku ta, która mnie spostrzegła.

John Erskine

Kto nie rozumie, że można kobietę udusić, ten nie zna kobiet.

Reymond Queneau

Mężczyźni interesują się bardziej kobietami, które się nimi interesują, niż tymi, które mają ładne nogi.

Martena Dietrich

Kobieta zachowuje dużo wdzięczności dla mężczyzny, który chciał ją zamordować.

Margerite Krepon

Rozum i serce dwa wrogi,
Na straszny bój się wyzwali,
Wtem weszła Hanna do sali
I rozum - w nogi.

Kazimierz Brodziński

Zamiast czuć niesmak do siebie, czuję niesmak do kobiety, przez którą się
zbląźniłem.

A. czule dba o chorego męża, choć go zdradza, E jest wierna swojemu i tylko raz po
raz daje mu poznać, że jest obmierzły.

Mężczyzna

Czy kobieta potrzebuje aż intuicji, by wiedzieć, czego pragnie mężczyzna?!

Thomas O. Hobbes

Mężczyzna pozostaje zazwyczaj bardzo długo pod wrażeniem, jakie zrobił na
kobiecie.

Julian Tuwim

Obchodźcie się z kobietami łagodnie, wszak stworzone są z żebra, a żebro jest
krzywą kością: jeśli je będziecie prostować, złamiecie je.

Koran

Większość mężów przypomina orangutana usiłującego grać na skrzypcach.

Honoré de Balzac

Mężczyzna nigdy nie bije kobiety, która milczy.

(?)

Mężczyzna jest jedynym samcem, który bije samicę. Jest zatem najbrutalniejszym samcem, chyba że spośród wszystkich samic kobieta jest najnieznośniejszą.

Georges Courteline

Czego może brakować mojej żonie? Ma wszystko, czego potrzebuję.

Georges Courteline

Tyle złościwości o kobiecie, tak niewiele o mężczyźnie! Widocznie mężczyźni mają większą potrzebę żalenia się.

Ten, kto odnosi się do kobiety z bezwstydnym cynizmem, nie zasługuje na zaufanie jako obywatel. Jego stosunek do spraw ogólnych będzie również cyniczny, nie będzie mu można wierzyć bez zastrzeżeń.

Anton Makarenko

Uwodzenie

Trzeba kobiecie mówić, że jest inną od innych, uwierzy i będzie tak zadowolona, że pozwoli postępować z sobą jak z innymi.

Wyndham Lewis

Złote serce łatwiej zdobyć niż kamienne.

Nim powiesz - tak! wpierw powiedz - nie!

i podroź się choć trochę,

a zyskasz na tym, wierzaj mi,

nim powiesz - tak! wpierw powiedz - nie!

Aforyzm japoński (wg R. Kwiatkowskiego)

Znakomity uwodziciel wie, co powiedzieć, by dziewczyna pozwoliła się dotknąć, wie jak dotknąć, by się oddała, zna sposoby i techniki, nie zna tylko patosu miłości.

Łaski kobiety zdobyte bez trudu nie wpływają na utrwalenie miłości: pośród wesołych igraszek trzeba czasem odrzucić kochanka. Niechaj leży pod twoimi drzwiami, niech im zarzuca okrucieństwo, niechaj przemawia do nich raz spokojnie, to znów groźnie. Nadmiar słodczy budzi niesmak- gorycz ponownie obudzą apetyt.

Owidiusz

Cokolwiek powiedziała, powtarzał to innymi słowami - była nim zachwycona. Na następnym spotkaniu... on był nią zachwycony. Na trzecim oboje nudzili się.

Seks

Koniom i zakochanym inaczej pachnie siano.

Porzekadło

Koitus - drobny atak epilepsji.

Hipokrates (czy Demokryt?)

Kobieta musi odczuwać więcej rozkoszy od mężczyzny, bo wszystko dzieje się w niej i ma więcej organów.

Giovanni Casanova

Kiedy dwoje pragnie naraz

i naraz ma dość -

wtedy jest dobrana para

kiedy dwoje pragnie naraz.

Nie ma żalów, nie ma złości,

kiedy razem mają dość, oby częściej tak w miłości,

razem szaleć, razem pościć.

Aforyzm arabski (wg R. Kwiatkowskiego)

Nie mówimy, że mężczyzna się oddaje, choć mówimy, że się sprzedaje.

Oddaj się, jeśli potrafisz się odebrać.

Charles Chinchelle

Śniła mi się reklama środków antykoncepcyjnych:

„Nieurodzeni będą was błogosławić”.

Stanisław Jerzy Lec

Ciało jest tym najmniej, co kobieta może dać mężczyźnie.

Romain Rolland

Tales zapytany, czemu nie postarał się o dzieci, odpowiedział: „Z miłości do dzieci”.

Kulminacyjny punkt uczuciowego zbliżenia czy załatwienie potrzeby?

Pożądanie łatwo rządzi wyobraźnią, a z niewielką trudnością rozumem.

Prawie wszystko w człowieku może budzić wstręt, prawie wszystko, w czym nie ma blasku wzruszenia, zachwytu, entuzjazmu.

Módl się, by nie spotkać kobiety, którą natura ci przeznaczyła; ma ona - natura - inne cele niż twoje szczęście.

Jak liczna byłaby ludzkość, gdyby tak zwana rozkosz nie towarzyszyła tworzeniu życia?

Miłość - początki

Miłość w swojej istocie jest pragnieniem miłości, o czym wiedzą tancerze i tancerki, tworząc cały poemat ze zbliżania się ku sobie, choć mogliby połączyć się od razu.

Antoine de Saint-Exupéry

Większość z nas kocha z potrzeby kochania, a nie dlatego, że znaleźliśmy kogoś godnego miłości.

Nikki Giovanni

Istota, którą się kocha w pierwszych latach męskiej dojrzałości, nie jest osobą - jest wcieleniem pragnień.

Józef Weyssenhoff

Kto kocha - małe temu ogromnieje

I lada promyk zolbrzymia nadzieje.

Cyprian Kamil Norwid

Ohyda natręstwa! Ale czy pożądanie, czy miłość nie jest rodzajem natrętnych myśli?

Pospolite kalectwo psychiczne: nieumiejętność wyrażania uczuć.

Ścisły związek delikatności z nieśmiałością i śmiałości z bezczelnością.

Najprzyjemniejsze w miłości są początki, dlatego zaczyna się tyle razy.

Książę de Ligne

Najpiękniejsza chwila miłości - gdy do ukochanej wchodzi się na schody.

Georges Clemenceau

Szczęście - czekanie z pewnością.

Znaczenie i wartość

Kobieta, która z troską obserwuje twarz ukochanego, gdy mu coś dolega i dłonią stara się uśmierzyć jego cierpienie, istotnie przekazuje mu czerpaną z siebie ozdrowiającą siłę. Posłuszna jest temu samemu impulsowi, który każe sercu pompować więcej krwi do zranionej części ciała.

Smiley Blanton

Miłość potęguje witalność, na tym polega jej prawdziwa wartość.

Paul Valery

Kto nie odczuł nigdy, jak dalece miłość mobilizuje wszystkie siły, ten jej nigdy nie zaznał.

Mikołaj Czernyszewski

Ogrom energii, którą w nas budzi, ogrom wytrwałości, którą utrzymuje myśl o tej chwili, kiedy wpadniemy do kogoś, kto nas kocha, z dumnym: „Zrobiłem! Osiągnąłem! Zwyciężyłem!”

By wierzyć w siebie, muszę mieć kogoś, kto we mnie wierzy. Czy jestem wyjątkiem?

Miłość ujawnia to, co w nas najlepsze.

Aby moje życie miało sens i było ważne, musi mieć sens i być ważne dla kogoś.

Ten człowiek, którego kochasz we mnie, oczywiście jest lepszy ode mnie. Ja nie jestem taki. Ale ty kochaj, a ja postaram się być lepszym, niż jestem

Mikołaj Priszwin

Miłość - największy dodatek do życia.

Dzięki miłości człowiek może rozwiązać ogólny problem swego istnienia - przewyciężyć uczucie osamotnienia.

Erich Fromm

Miłość jest główną drogą ucieczki od samotności, która gnębi większość mężczyzn i kobiet przez całe życie.

Bertrand A. Russell

Obok potrzeby, by wszystko miało sens, jeszcze i to: potrzeba bliskości drugiego człowieka, bliskości pozbawionej wszelkich osłon.

Dag Hammarskjöld

Wszelka praca wykonywana z umiłowaniem jest szczęściem, ale gdy do pracy włącza się miłość, wtedy nie ma nic szczęśliwszego na świecie.

Andre Maurois

Nie znajdziesz w miłości czegoś, czego nie ma w tobie.

Nie bezinteresowność, ale rodzaj potrzeby przesądza o wartości uczucia.

„Ludzie warci są tyle, ile idee, którym służą?” Nie, to idee warte są tyle, ile ludzie, którzy im służą.

Znów pouczam, ale co robić, nie rozumiem bez tego stosunku z człowiekiem, którego kocham. Pani też mnie czasem poucza (...). Na tym właśnie polega miłość. Nie na tym, żeby całować laluni ręce (...), lecz na tym, by otwierać przed sobą wzajemnie dusze, porównywać swoje myśli z myślami drugiego człowieka, razem myśleć, razem czuć.

Lew Tołstoj

Prawdziwa

Prawdziwa miłość nie wyczerpuje się nigdy. Im więcej dajesz, tym więcej ci jej zostaje.

Antoine de Saint-Exupéry

Miłość nie jest skarbem, który się posiadało, lecz obustronnym zobowiązaniem.

Antoine de Saint-Exupéry

Miłość prawdziwa zaczyna się wtedy, gdy niczego w zamian nie oczekujesz.

Antoine de Saint-Exupéry

Miłość jest pragnieniem, aby komuś coś dawać – a nie otrzymywać.

Bertold Brecht

Pielęgnować kogoś to taka rozsądna, trzeźwa i praktyczna forma miłości.

Karel Čapek

Kto kocha, ten pragnie, aby na jego pocałunki odpowiadano pocałunkami, aby jego pragnieniu odpowiadało pragnienie, a szczęśliwy jest tylko wówczas, kiedy szczęście daje.

Volter

Zwłaszcza w miłości sposób dawania znaczy więcej niż przedmiot.

Paul J. Toulet

Prawdziwa ludzka miłość może opierać się jedynie na wzajemnym poszanowaniu ludzkiego dostojęstwa.

Wissarion G. Bieliński

Pożądanie plus przyjaźń, udane partnerstwo w rozmowie, w zabawie, w łóżku i pracy to dużo, to bardzo dużo, ale nie wszystko. Marnieje miłość, która żywi się tylko sama sobą.

Miłość nie polega na wzajemnym wpatrywaniu się w siebie, ale na wspólnym patrzeniu w tym samym kierunku.

Antoine de Saint-Exupéry

Należy w imię wielkiej miłości praktykować drobne życzliwości.

Henryk Elzenberg

Spójnia dwóch istot wymaga ... czynników zewnętrznych, potęgujących smak rozkoszy i radości.

Charles de Saint-Evremond

Czas przynosi zmiany w każdym stosunku i trzeba być gotowym rozpoznać je i rosnać i zmieniać się z biegiem lat. Lecz jeśli wierzymy, iż wzajemne poznanie może powiększyć szacunek i miłość, to - niezależnie od tego, co nieuchronne w cyklach ludzkiego życia - nie potrzebujemy bać się upływu czasu.

Helen M. Lynd

Błędy i szaleństwa

Roztropność i miłość nie mogą mieszkać pospołu.

Agezilaus

Władza, jaką mają nad nami ukochane osoby, jest prawie zawsze większa niż władza, jaką mamy sami nad sobą.

François de La Rochefoucauld

Miłość to krótki okres, w którym jakiś bliźni odmiennej płci jest o nas tego samego mniemania co my.

Magdalena Samozwaniec

Być zakochanym, to być szalonym przy zdrowych zmysłach.

Owidiusz

Wszystkie namiętności każą nam popełniać błędy, ale miłość najśmieszniejsze.

François de La Rochefoucauld

Miłość, jak grzyby, wie się, czy należy do dobrego gatunku, gdy już za późno.

Tristan Bernard

Kochasz - służysz, kochanyś - panujesz.

Przysłowie

Może Bóg potrafi zachować rozum w miłości.

Publius Cyrus

Szalony, po stokroć szalony, mym zdaniem,

Kto lekceważąc pokój, bawi się kochaniem,

A życia swego swobodne momenta

Wiecznie podaje w niewolnicze pęta.

Adam Naruszewicz

Są słowa, bez których nie potrafimy żyć, takie jak miłość, sprawiedliwość i dobroć. Dajemy się im zwieść, potem się do nich rozczarowujemy tylko po to, żeby wierzyć w nie jeszcze bardziej.

Elias Canetti

- Wiesz, za co cię kocham?

- Wiem, że nie za to, co chciałbym.

Winę za rozczarowania ponosi nasza fantazja.

Miłość w tym znaczeniu, w jakim istnieje w społeczeństwie, jest tylko wymianą dwóch fantazji i zetknięciem się dwóch naskórków.

Nicolas S. Chamfort

Samooszustwo żywo się pleni na glebie głodnej miłości.

Zakochanemu i koza Dianą.

Przysłowie

W miłości wszystko jest prawdą i wszystko jej fałszem. Jest to jedyna kwestia, w której człowiek nie może powiedzieć niedorzeczności.

Nicolas S. Chamfort

Najłatwiej oszukiwać najbardziej kochających. I najpodlej.

W kogo uderza zawód za zawodem.

Ten sam zawodów swoich jest powodem.

Była całą prawdą jego życia. Fałszywą.

- Kochałeś się kiedy?

- O tak! A ty?

- Nigdy.

Jeden na drugiego spojrzął z zazdrością.

Miłość - wciąż i wciąż na nowo odkrywany banał.

Serce wystrychnie zawsze rozum na dudka.

François de La Rochefoucauld

Dusza dumna i prawa, która zaznała namiętność silnych, ucieka przed nimi, boi się ich, gardzi umizgami...

Nicolas S. Chamfort

Może wygnanie z raju było potrzebne na to, by człowiek stał się człowiekiem?

Miłość - wiek

W zmierzchu miłości, jak w zmierzchu życia, żyje się jeszcze dla utrapień, ale już nie dla rozkoszy.

François de La Rochefoucauld

Gdy O.W. Holmes - świetny pisarz amerykański (1800-1899) miał 92 lata, zawołał na widok wspaniałej dziewczyny: „Ile bym dał, by mieć znowu 72 lata!”

Ci, którzy najwięcej potrzebują miłości, budzą tylko litość.

Niemłody, schorowany usprawiedliwiał się, że nadskakuje piętnastolatce: „Nie jestem pewny, czy doczekam jej pełnoletności”.

Na starość kochające serce tak człeku miłe jak ciepły przypiecek.

Henryk Sienkiewicz

Popełniłem błąd, przychodząc na świat trzydzieści lat przed tobą.

Pierre J. de Beranger

Kobieta jest zawsze młodsza od mężczyzny w tym samym wieku.

Elizabeth Barrett-Browning

Im jestem starsza, tym bardziej mąż mnie kocha.

To normalne, jest archeologiem.

Agatha Christie

Prawie wszystkie akty wyboru są poza mną..., to westchnienie ulgi czy żalu?

Powoli się uczę. Nim opanuję sztukę zachowywania się, jak przystało na mój wiek, wiek ten mija i muszę zaczynać od początku. Czuję, że tak będzie z całym życiem.

Nietrwałość

Ze wszystkich rzeczy wiecznych miłość jest tą, która trwa najkrócej.

Molier

On, Ona i... Czas.

Jeżeli twoja miłość została przyjęta i rozchylają się przed tobą ramiona, proś Boga, aby ją ocalił, bo lękam się o serce zaspokojone.

Antoine de Saint-Exupéry

Gdy nas kochają, to naprawdę nie nas, ale gdy mają nas dosyć, to na pewno nas.

Paul Gerdard

Tragedią życia jest nie to, że ludzie umierają, lecz to, że przestają kochać.

William S. Maugham

Miłość jest jak węgiel: kiedy pali - parzy, kiedy zgaśnie – plami.

Bolesław Sz. Herbaczewski,

Prawie równie trudno jest zadowolić tego, kto bardzo kocha, jak tego, w którym miłość już wygasa.

François de La Rochefoucauld

Uczucie przerzuca nad przepaściami kładki, ale nie mosty.

Nikt nie wydaje się bardziej obcy niż ten, kogo się kiedyś kochało.

Erich M. Remarque

Wierność mieści lenistwo, lęk, wyrachowanie, zmęczenie, umiłowanie spokoju i czasami wierność.

Etienne Reg

Gdzie jest małżeństwo bez miłości, tam będzie miłość bez małżeństwa.

Benjamin Franklin

Mądry człowiek nie uzależnia swego szczęścia od innego człowieka... Nie ma mądrych.

Mało jest ludzi, którzy by się nie wstydziło, że się kochali, gdy już się nie kochają.

François de La Rochefoucauld

Mało jest ludzi, którzy by się nie wstydziło, że się kochali w tej a nie w innej osobie.

Można nabyć za pieniądze miłość, i to najwierniejszą, najtrwalszą. Niezawodna inwestycja uczuć- pies!

Miłość gorąca i sanna nie trwają długo.

Przysłowie

Cierpienie

Dramat - moje cierpienie; melodramat – podobne czyjeś cierpienie; histeria -
cierpienie, które ja spowodowałem.

Marzenie - kwiat, spełnienie - owoc nie zawsze smaczny.

Kto pokocha, ten poszłocha.

Przysłowie

I nie miłować źle, i miłować nędzna pociecha.

Mikołaj Sęp-Sarzyński

Jeden pocałunek mężczyzny może złamać całe życie kobiety.

Oscar Wilde

Codziennie ktoś skacze z okna „tylko dlatego”, że nie czuje się kochany.

Miłość jest to śliczne, złote pudełeczko, w którym leży starannie schowany rachunek.

Jan Zachariasiewicz

Zazdrosny kocha więcej, ufny kocha lepiej.

Molier

Zwykle jedna strona kocha trochę więcej, a druga trochę mniej. Pierwsza cierpi,
druga nudzi się.

Odejdźcie - cios w miłość własną, która nigdy nie gaśnie.

Nigdy nie jesteśmy tak bardzo bezbronni wobec cierpienia jak wtedy, gdy kochamy, nigdy tak beznadziejnie nieszczęśliwi jak wtedy, gdy straciliśmy przedmiot miłości.

Zygmunt Freud

Ludzie, którzy nie są zakochani, nie mogą zrozumieć, jak inteligentny człowiek może cierpieć przez bardzo pospolitą kobietę. To tak, jak zaskoczenie tym, że kto może zachorować na cholera z powodu tak niepokąźnego stworu jak przecinkowiec.

Marcel Proust

Miłość - nienawiść

Kobieta kocha jeden dzień, lecz nienawidzi czterdzieści...

Aforyzm arabski

Od miłości do nienawiści jeden krok.

Prysłowie polskie

Namiętne a nieszczęsne przywiązania mają to do siebie, że wytwarzają równoległe namiętne nienawiści.

Henryk Sienkiewicz

O kobiety! (...). Wasza nienawiść to właściwie miłość, która zmieniła siodło.

Henryk Heine

Nigdy nie było wielkiej miłości, która by nie poprzedzała wielkiej nienawiści.

Przysłowie irlandzkie

Inaczej odczuwają zawód miłosny charaktery mocne, miotane gwałtownymi uczuciami. Buntują się one tak bardzo przeciw własnemu cierpieniu, że ich miłość łatwo zmienia się w nienawiść.

Aleksander Dumas

Jeżeli dwie osoby rozstają się w gniewie, to znaczy, że łączyły je zbyt bliskie stosunki.

Paul Valery

Gdyby sądzić o miłości z większości jej objawów, podobniejsza jest do nienawiści niż do przyjaźni.

François de La Rochefoucauld

Kochaj, jak byś miał znienawidzić, nienawidź, jakbyś miał pokochać.

Diogenes

Nie kochać mocno, bo przyjdzie nienawiść, nie nienawidzić mocno, bo przyjdzie miłość.

Przysłowie armeńskie

Małżeństwo

Małżeństwo jest złem, ale złem koniecznym.

Menander

Małżeństwo to rozpaczliwy krok. Żaby w bajce Ezopa były bardzo mądre: pragnęły wody, ale nie wskakiwały do studni.

John Selden

Kto chce się żenić, ten jest na drodze do pokuty.

Filemon

Dla apatycznych kobiet małżeństwo jest jak gra w karty o nic: nie ma namiętności, ale czas jest wypełniony.

Samuel Johnson

Ożenić się, to jest pozbyć się połowy swoich praw i podwoić w zamian swoje obowiązki.

Arthur Schopenhauer

Małżeństwo - zdarzenie, po którym mężczyzna przestaje kupować kwiaty, a zaczyna kupować warzywa.

Antoni Uniechowski

Małżeństwo to poemat miłości przełożony na pracę.

Paul Bourget

Nigdy nie zgłębiałem, co stanowi szczęście w małżeństwie, mniemam jednak, że dwie osoby dobierać się powinny jak para koni - równy chód, równy zwrot, równy ogień, wtedy dobrze się jedzie, a mniej się morduje. Ale kiedy jeden jest bystry, a drugi leniwy, ten miękki, tamten twarousty, ten ciągnie, tamten skacze - to diabła warto.

Andrzej M. Fredro

W dzisiejszym małżeństwie, jak w dzisiejszym tańcu, pary nie muszą kurczowo się trzymać, by się harmonijnie poruszać.

Ślub - jak zdobycie niepodległości. Kres romantycznych porywów, początek trudu codzienności. Heroiczny bojownik musi przeobrazić się w solidnego współpracownika.

Nie wybieraj, junochu, oczyma, ale słuchaj cichymi uszama.

Przysłowie

Małżeństwo bez konfliktów jest prawie tak samo nie do pomyślenia jak społeczeństwo bez kryzysów.

André Maurois

Mądra żona zawsze dostrzega w mężu coś, za co może go podziwiać.

Miłość jest ślepa, ale ślub przywraca jej wzrok.

George Ch. Lichtenberg

Miej oczy szeroko otwarte przed małżeństwem, ale przymknięte po.

Benjamin Franklin

Arabską radę: „Wybieraj żonę nie w tańcu a w młócce” trzeba uwspółcześnić:
„Wybieraj żonę nie w tańcu ale przy ustawianiu namiotu w czasie wichury i deszczu,
nie przy podanej kolacji, a przy rozplątywaniu magnetofonowej taśmy.

Wybierz na żonę takiego człowieka, którego wybrałbyś na przyjaciela, gdyby był mężczyzną.

Joseph Joubert

W kochance szukaj sobie czego chcesz: urody, namiętności, powabu, ale w żonie szukaj tego, na czym możesz się oprzeć: szukaj zasad.

Henryk Sienkiewicz

Małżeństwa są nieszczęśliwe nie z braku miłości, ale z braku przyjaźni.

Fryderyk Nietzsche

Małżeństwo jest najlepszym sposobem dowiedzenia się, jakiego rodzaju mężczyznę twoja żona pragnęła poślubić.

Antoni Uniechowski

To kobieta wybiera mężczyznę, który ją wybierze.

Paul Gerald

Nie ma znaczenia, z kim się człowiek żeni, nazajutrz po ślubie okaże się on kimś innym.

Samuel Rogers

Nie znam małżeństw, które by prędzej przychodziły do niezgody, jak owe skojarzone wedle urody i pożądań cielesnych.

Michel de Montaigne

Jedno w małżeństwie jest pocieszające: gdy się rozejrzemy, zawsze znajdzie się kogoś, kto gorzej wpadł.

William H. Goldsmith

U dobrego męża żoneczka jak róża, a u złego draba we trzy lata baba.

Przysłowie

Miesiąc przed ślubem: on mówi, ona słucha. Miesiąc po ślubie: ona mówi, on słucha. Dziesięć lat po ślubie; oboje mówią jednocześnie, sąsiedzi słuchają.

Pierre Veron

Czemu te łzy, kochanie?... Znowu beczysz!

Łatwiej diabła do domu wpuścić, niż go z domu wyrzucić.

Przysłowie szkockie

Dla udzielenia rozwodu wymaga się podania ważnych powodów, ale ileż małżeństw staje się nieznośne z powodu drobnostek!

Pewien Rzymianin rozwiódł się z żoną, czemu dziwili się jego przyjaciele: „Jest przecież młoda, ładna, bystra” - mówili. „Tak - odpowiadał - ale spójrzcie na ten mój trzewik: jest nowy, i ładny, ale nikt nie wie, gdzie mi dokucza”.

Pan de L... powiadał, że z małżeństwem powinno być tak jak z domami, które wynajmuje się na trzy, sześć albo dziewięć lat, z prawem kupna domu, jeśli się nada.

Nicolas S. Chamfort

Małżeństwo jest jak oblężona forteca: ci, co są na zewnątrz, chcą się dostać do środka, a ci co są wewnątrz, chcą się wydostać.

Przysłowie arabskie

Rozwód polega na tym, że żona przestaje przyszywać nam guziki, których już nie przyszywała.

Gomez de la Serna

W żalach pociecha, ochłoda w przypadku,

Ratunek w pracy, folga w niedostatku,

Nadzieja w chwili złej niezwyciężona,

Zdrowie w słabości - jest pocziwa żona.

Adam Naruszewicz

... czuć się żonatym. Człowiek spostrzega nagle, że cieszy się mnóstwem drobiazgów, o których nigdy nie wiedział, że istnieją, a jest to radość spokojna, towarzysząca mu od rana do nocy, przenikająca całe życie: poczucie stałości, bezpieczeństwa, pewności, że przystań została osiągnięta i znaleziono rozwiązanie, jedyne rozwiązanie naczelnego problemu życia.

Pierre la Mure

Ty jesteś mi wodą w lecie

i rękawicą w zimie.

Konstanty I. Gałczyński

Tyle o cierpieniach miłości, tyle o goryczach małżeństwa, a tak mało o słodyczach? Irytacje i dolegliwości są wymowniejsze od zadowolenia i spokoju.

Ponowne małżeństwo to triumf nadziei nad doświadczeniem.

Samuel Johnson

Szczęśliwe małżeństwo to długa rozmowa, która wciąż wydaje się za krótka.

André Maurois

Dom i rodzina

Obserwowany przez dziecko model rodziny staje się jego modelem świata.

Cudowność domu polega nie na tym, że zapewnia schronienie, ogrzewa, czy daje poczucie własności, ale na tym, że powoli gromadzi w nas zasoby słodyczy.

Antoine de Saint-Exupéry

Najważniejsze jest, by gdzieś istniało to, czym się żyło: I zwyczaje. I święta rodzinne. I dom pełen wspomnień. Najważniejsze jest, by żyć dla powrotu.

Antoine de Saint-Exupéry

Nie możesz kochać domu, który nie ma swego oblicza i w którym kroki są pozbawione sensu.

Antoine de Saint-Exupéry

Dom to nie miejsce, gdzie mieszkasz, ale miejsce, w którym ciebie rozumieją.

Christian Morgenstern

- Gdzie byłeś?

- Tam, gdzie zauważają moją obecność.

Człowiek bez rodziny drży z zimna.

Andre Maurois

Przyjaciół kocha cię za inteligencję, kochanek czy kochanka za wdzięk, ale miłość rodziny nie tłumaczy się niczym takim. Urodziłeś się w niej, jesteś jej ciałem i krwią. Niemniej rodzina może cię irytować bardziej niż jakakolwiek inna grupa ludzi.

Andre Maurois

Głupie rodziny szybko się mnożą

Romain Rolland

Rodzice

Dziedziczność - dobrze poznaj wady rodziców...

Udani rodzice są rzadsi niż udane dzieci.

Chcąc mieć udanych rodziców, powinno się wychowywać ich od małości.

Gdyby tylko rodzice wiedzieli, jak nudzą swoje dzieci.

George B. Shaw

Rodzice drą kieszenie chowając dla dzieci, a dzieci drą kieszenie chowając przed rodzicami.

Przysłowie

W kłótniach między rodzicami i dziećmi nie mogą mieć racji obie strony, ale obie mogą się mylić.

Isaak Rosenfeld

Czcij ojca twego i matkę swoją (...)

z Dziesięciorga przykazań

Niechże ci będzie Cześć, jak jest rzeczono:

Nie tylko kochaj, więc miej dla Rodziców

Układność wdzięku i mowę pieszczoną.

Lub przyrodzone uśmiechnięcie liców.

Cyprian Kamil Norwid

Choćby zasięg tego, co człowiek na świecie dokonuje, był największy, jeśli nie wywiązuje się z obowiązków wobec rodziców, to wszystko inne jest kalekie.

Herman Auerbach

Rodzicom i nauczycielom nie możemy równej oddać zapłaty.

Przysłowie

Nie wiedziałem, kim są, dopiero teraz wiem, kim byli.

A gdyby tak ogłosić solidarność rodziców wobec żądań dzieci?

Obchodźcie się dobrze ze swymi rodzicami, bo kiedy odchodzą, świat staje się obcym i pustym miejscem.

Emily Dickinson

Ojciec

Łatwiej ojcu mieć dzieci, niż dzieciom ojca.

papież Jan XXIII

Zostać tatusiem

od czasu do czasu musiem.

Ludwik Jerzy Kern

Jeden ojciec znaczy więcej niż stu nauczycieli.

George Herbert

W najgorszym gniewie ojca na syna jest więcej czułości niż w najbardziej czulej miłości syna do ojca.

Henry de Montherlant

Niech szaleństwa ojca będą przestrogą a nie usprawiedliwieniem.

George B. Shaw

Mądry ojciec, który zna swoje dziecko.

William Szekspir

Gdy miałem 14 lat, ojciec był tak niemądry, że trudno mi było ścierpieć jego towarzystwo, gdy jednak miałem 20 lat, zdumiało mnie, jak wiele się nauczył w sześć lat.

Mark Twain

Skromne marzenie dziadka: pozostawić wnukom swoją legendę.

Matka

Raj jest u stóp matki.

Przysłowie arabskie

Na ustach i w sercach małych dzieci Bóg to matka.

William M. Thackeray

Student medycyny pierwszy raz asystował przy porodzie. Był wstrząśnięty. Wracając do domu, kupił matce czerwoną różę.

Bóg nie może być wszędzie, dlatego wynalazł matkę.

Matthew Arnold

Największa jest miłość matki, druga - psa, trzecie - kochanki.

Przysłowie

Jak ojciec umrze, dziecko półsierota, ale jak matka - cała sierota.

Przysłowie

Jedyne duchy, które - jak sądzę - powracają do świata żywych, są duchami młodych matek, pragnących zobaczyć, jak żyją ich dzieci. Żaden inny magnes nie jest dość silny, by umarłe z powrotem ściągnąć na ziemię.

James M. Barrie

Miłość matki nie starzeje się.

Przysłowie arabskie

Diogenes bił ojca, gdy syn przeklinał.

Robert Burton

Serce matki jest najpiękniejszym i zawsze pewnym miejscem syna, nawet gdy już sam ma siwe włosy. I każdy na całym świecie ma tylko jedno takie miejsce.

Adalbert Stifter

Każdą inną ludzką miłość trzeba zdobywać, trzeba na nią zasługiwać, pokonując stojące na jej drodze przeszkody, tylko miłość matki ma się bez zdobywania i bez zasług.

Herman Auerbach

Serce matki to przepaść, na której dnie zawsze się znajdzie przebaczenie.

Honoré de Balzac

Nie masz wdzięczności żadnej,

co by w cnocie

Zasługom matek równo wystarczała.

Stanisław H. Lubomirski

Jedna matka wyżywi dziesięciu synów, ale dziesięciu synów nie wyżywi jednej matki.

Prysłowie

Schopenhauer uciekł od matki i nigdy jej widzieć nie zapragnął. Był najsmutniejszym filozofem.

Jaka matka, taka nać.

Prysłowie

Gdzie z Bogiem matka, tam z Bogiem dziatwa.

Prysłowie

Matka to nie ktoś, na kim można się oprzeć, ale ktoś, kto uczy, jak się obchodzić bez oparcia.

Dorothy C. Fisher

Dziecko może mieć zbyt wiele matczynej troski.

Prysłowie angielskie

Przeszłość dojrzeva we mnie jak owoc,

rośnie,
aż całego ogarnie ramionami matki.

Bracia

Brat to przyjaciel ofiarowany przez naturę.

Gabriel Legouve

By wszyscy ludzie byli naszymi braćmi, jest marzeniem ludzi, którzy nie mają braci.

Charles Chincholle

Dzieci - jakie są

Dziecko wrzeszczy, gdy się rodzi - czyżby wiedziało, co je czeka?

Na ogół ludzie bardziej dbają o rasę swoich koni i psów niż o rasę dzieci.

William Penn

Dzieci nie są głupsze od dorosłych, tylko mają mniej doświadczenia.

Janusz Korczak

Dzieci i poddani rzadziej się myślą niż rodzice i królowie.

Lord Philip Chesterfield

Nieszczęścia dzieci są rzeczywiście małe, ale małe jest także dziecko, mała jego odporność, a nerwowa wrażliwość większa niż dorosłych...

Francis Thompson

Małe kubki mają wielkie uszy.

John Heywood

Przychodzi taka chwila w życiu rodzinnym, gdy dzieci, chcąc nie chcąc, stają się sędziami rodziców.

Honoré de Balzac

Najpierw dzieci kochają rodziców, później ich sądzą, rzadko, jeśli w ogóle, przebaczą.

Oscar Wilde

Co to jest człowiek dorosły? Dziecko nadęte latami.

Simone de Beauvoir

Dziecko poszukuje dziecka w każdym, kogo spotka.

Jeżeli znajdzie je w dorosłym, podoba się mu ta osoba więcej niż inne.

William Saroyan

Jeśli chcesz zobaczyć, co dzieci potrafią, musisz przestać im dawać przedmioty.

Norman Douglas

Zabawy dzieci nie są zabawami, i trzeba na nie patrzeć jak na najpoważniejsze zajęcia.

Michel de Montaigne

Dzieci nie myślą ani o tym, co było, ani o tym, co będzie, ale cieszą się chwilą obecną, jak mało kto potrafi.

Jean de la Bruyère

Dzieci - radość

Dziecko to uwidoczniła miłość.

Friedrich Hardenberg (ps. Novalis)

Dzieci to nasze nadzieje.

Friedrich Hardenberg (ps. Novatis)

Szczęście z posiadania dzieci jest większe niż jakiegokolwiek inne, którego doznałem.

Bertrand Russel

Wole zobaczyć, jak buzie moich dzieci promienieją na widok mola w Calais, niż samemu zwiedzać pałace Pekinu.

John B. Priestley

Dzieci - najpiękniejsze kwiaty.

Oscar Wilde

Śpiące dziecko to najpiękniejszy i najbardziej rozczulający obraz, jaki się może przedstawić ludzkim oczom.

Stijn Streuvels

Zachowanie się dzieci jest ogromnie interesujące dla człowieka, który umie patrzeć i rozumieć. Widzi otwartą i niezafałszowaną księgę natury.

Adolf Knigge

Kobiety robią z nas poetów, dzieci - filozofów.

Malcolm de Chazal

Przekąski są jak dzieciństwo, z ciekawością czekamy na dalsze dania, a podczas reszty obiadu żałujemy że nie zjedliśmy ich więcej.

Hector H. Mu (ps. Saki)

Kłopoty - przykrości

Bieda bez dzieci i bieda z dziećmi.

Przysłowie

Dzieci - kłopoty pewne, pociechy niepewne.

Przysłowie angielskie

Gdzie pszczoły tam miód, gdzie dziatki tam smród.

Przysłowie

Dobre dzieci - wielka radość, złe - wielka zgryzota.

Przysłowie

Małe dzieci nie dają spać, duże nie dają żyć.

Prysłowie

Po dzieciach poznajemy, że się starzejemy.

Prysłowie

Twoje dzieci nie są twoimi dziećmi.

Kahil Gbron

Wydaje się nam, że dzieci są częścią nas samych, one jednak dorastając, wyprowadzają nas z błędu.

Edward F. Halifax

Syn jest synem, póki nie ma żony, ale córka jest córką całe życie.

Prysłowie angielskie

Córka stwarza moc problemów, a żadnego nie rozwiązuje.

Jules Supervielle

Łatwiej siać niż zbierać.

Johann W. Goethe

Drobny kłopot pociesza nas, bo odciąga myśl od poważnego.

Blaise Pascal

Wychowanie

Nasze dzieci - to nasza starość. Prawidłowe ich wychowanie - szczęśliwa starość, złe wychowanie - przyszłe cierpienia, łzy, wina wobec innych ludzi, wobec całego kraju.

Anion Makarenko

Wielki szacunek należy się dziecku.

Owidiusz

Uznaj godność dziecka, nie czuj się wyższym od niego, bo nie jesteś.

Robert Henri

Najważniejsze, by nie traktować dziecka jak swoją żywą własność, by nie patrzeć na nie jak na niewolnika, ciężar lub zabawkę.

Nadieżda Krupska

Dziecko jest wielkim politykiem i można nim zawładnąć..., sięgając do jego namiętności.

Honoré de Balzac

Jak dasz dzieciom wolę, sam pójdziesz w niewolę.

Prysłowie

Dobre dziecko słowem ukarzesz, złemu i kij nie pomoże.

Prysłowie

Kogo rodzice nie karzą różgą, tego kat mieczem ukarze.

Prysłowie

Szczęściu swych dzieci zawadza, kto im zbytecznie dogadza.

Prysłowie

Pod hasłem „wszystko dla dziecka” wychowujesz człowieka z postawą „wszystko dla mnie”.

Wychowanie pieściwe czyni dzieci złośliwe, słabe, leniwe. Wychowanie surowe czyni dzieci mocne i zdrowe.

Prysłowie

Jeśli chcesz zobaczyć na twarzy syna wyraz niesmaku, zacznij mu opowiadać, jak się zachowywałeś, gdy sam byłeś chłopcem.

Kin Hubbard

Jeśli nauczyciel nie obrzydzi uczniowi nauki, to już ma osiągnięcie.

Nie ma bzdury tak oczywistej, by się mocno w głowie nie rozsiadła, jeśli tylko zacznie się ją wpajać przed piątym rokiem dziecka, stale ją uroczyście powtarzając.

Arthur Schopenhauer

Nic prędzej do dziełek nie przylgnie niż przykład rodziców.

Prysłowie

Dzieci potrzebują bardziej wzorów niż uwag krytycznych.

Joseph Joubert

Sto dzikich kaczek podrywa się nie dlatego, że jedna zakwakała, lecz dlatego, że się poderwała.

Przysłowie chińskie

Tym dycha, kto się czego z dzieciństwa napije.

Przysłowie

Dzieci chowane bez pieczyoty są jak kwiaty hodowane bez słońca.

Alfred de Musset

Przekazujemy nie tylko wzory zachowania, ale i wzory odczuwania.

Niewielu rodziców postępuje tak, by głoszone przez siebie zasady potwierdzać wzorem życia.

Samuel Johnson

Obcość - gdy uznasz, że nie warto komuś, kto wydawał się bliski, pokazać świeżo upieczonej myśli.

Mielibyśmy doskonale wychowane dzieci, gdyby ich rodzice byli dobrze wychowani.

Johann W. Goethe

Nie szukaj wzorów w zrywach rzadkich,

nie w księgach i nie w systemach,
bądź jakim jesteś w oczach matki,
a będziesz siódmym cudem świata.

Samotność

Na samotnej stacyjce wśród pól najbardziej wzrusza nas to, że nasz wierny kufer wysiadł razem z nami.

Gomez de la Serna

Bez ludzi i raj się znudzi.

Przysłowie

Smutno cieszyć się w samotności.

Gotthold Lessing

i

Samotność najdotkliwsza przy najbliższych.

Nigdy jej obecność nie będzie na poziomie jej nieobecności.

Henri Duvernois

Jeśli boisz się samotności, nie żeń się.

Antoni Czechów

Odpuść nawet od najbardziej kochanych.

Mężczyzna chce być sam, żeby być sam, a kobieta - żeby być z kimś.

Maurycy Dekobra

Człowiek, który żyje samotnie i tylko dla siebie, łatwo ulega zepsuciu przez towarzystwo, w którym przebywa.

Helen Parkhurst

Każdy krok ku starości krokiem ku samotności.

Jeszcze czasem mówię do osób, z którymi się nie spotykam. Nie odpowiadają, przez co stają się jeszcze bardziej obce.

Towarzystwo

Uważam za stracony każdy dzień, w którym nie zawarłem nowej znajomości.

Samuel Johnson

Jak są kwiaty, które wystarczy powąchać, by ucieszyć się tym, co w nich przyjemne, tak są ludzie, z którymi wystarczy powierzchowna znajomość; bliższy kontakt byłby niezadowolający i niebezpieczny.

Walter S. Landor

Każde pożegnanie daje przedsmak śmierci, każde ponowne spotkanie - przedsmak zmartwychwstania. To dlatego nawet ludzie obojętni sobie tak się cieszą, spotykając się po dwudziestu latach.

Arthur Schopenhauer

Gość nie w porę gorzej tatarzyna.

Prysłowie

Wizyty zawsze sprawiają przyjemność, jeśli nie przyjściem, to wyjściem.

Prysłowie hiszpańskie

Potrzebujemy towarzystwa, by siebie przeżywać i mierzyć.

Życie towarzyskie to byłaby urocza rzecz, gdyby jeden człowiek cokolwiek obchodził drugiego.

Nicolas S. Chamfort

Więcej gość za godzinę w cudzym domu ujrzy niż gospodarz za rok.

Prysłowie

Najsilniejszą jest potrzeba najbardziej w danej chwili „głodna”, największe zainteresowanie budzi człowiek, po którym spodziewamy się jej zaspokojenia.

By zwracać przychylną uwagę, trzeba się różnić, ale nie bardzo.

A. lubi mnie, bo cierpliwie wysłuchuje jego przechwałek; B. - bo podobają mi się jego wiersze; C. - bo przypominam mu miłe chwile młodości; D. - bo wie, że w razie potrzeby pomogę mu; E. - bo pobudzam go do interesujących refleksji... Czy jest ktoś, kto lubi mnie dla mnie samego? A ja...?

Ten chce się okazać interesujący przez swoje sądy, ów przez swe sympatie i antypatie, trzeci przez znajomości, czwarty przez osamotnienie - i przeliczają się wszyscy. Bowiem ten, przed kim dają widowisko, sądzi, iż on jedynie jest widowiskiem godnym uwagi.

Friedrich Nietzsche

Zmieniać repertuar, albo zmieniać towarzystwo.

Człowiek upodabnia się do towarzystwa, które lubi.

Przysłowie hinduskie

Kto chce z wilkiem przestawać, musi wyć jak on.

Przysłowie

Sympatia jest często wzajemna, antypatia – zawsze.

Jak rozkoszne jest towarzystwo wspaniałomyślnych ludzi, którzy nie zwracają uwagi na drobnostki, a mają otwarte oczy na to, co w otaczającym ich świecie jest dobre i wartościowe!

Van Wyck Brooks

Im poważniej traktujemy zabawę, tym poważniejszą się staje.

Arthur Ch. Benson

Zaprosić kogoś - znaczy mieć na względzie jego szczęście przez cały czas, gdy jest pod naszym dachem.

Anthelme Brillat-Savarin

Przyjaźń

Dom bez przyjaciół – niedogrzany.

Przyjaźń - miłość bez skrzydeł.

Przysłowie francuskie

Przyjaciel - człowiek, który dobrze mnie zna i mimo to lubi.

Nieznany przyjaciel - też przyjaciel.

Gotthold Lessing

Największa to rozkosz w życiu mieć licznych przyjaciół.

Charles Sorel

Tego mniemaj za szczęsnego,

Kto ma przyjaciela wiernego.

Biernat z Lublina

Gdy ludzie są sobie przyjacielscy, nawet woda jest słodka.

Przysłowie chińskie

Umysł spokojny, nieżądny wola,

Doświadczonego miłość przyjaciela,

Lutnie rozkoszną, to kiedy posiadam,

Gdy umiem sobą, całą ziemią władam.

Adam Naruszewicz

Jaka przyjaźń, takie życie.

Prysłowie rosyjskie

Są godziny, kiedy nie trwoży

Grozy życia uczucie wyroczone,

Na ramieniu ktoś rękę położy,

Czyjś promienny wzrok na nas spocznie.

Aleksander Błok

Przyjaźń podwaja radości, a o połowę zmniejsza przykrości.

Francis Bacon

„Powiedz mi, kto są twoi przyjaciele, a powiem ci, kim jesteś”. Od tej zasady historia zna jeden wyjątek: Judasz, którego znajomościom nic nie można zarzucić.

Ernest Hemingway

Pośród wszystkich intelektualnych przyjaźni żadna nie jest tak piękna jak ta, która zawiązuje się między dojrzałym i starym człowiekiem a jego młodszymi braćmi w nauce, literaturze lub sztuce. To dzięki tym przyjaźniom ... przechodzi z pokolenia na pokolenie tradycja rzetelnego myślenia i ofiarnej pomocy.

Philip G. Hamerton

Stary przyjaciel to wierne zwierciadło.

Prysłowie hiszpańskie

Krytykuj przyjaciela w cztery oczy, a chwal przy świadkach.

Leonardo da Vinci

Im bardziej kochamy przyjaciół, tym mniej im schlebiamy.

Molier

Tylko dzieci kochamy za to, że są, dorosłych kochamy za to, że są tacy, jacy są.

Uroda, strój zwracają uwagę, inteligencja, dowcip interesują i bawią, charakter przywiązuje.

Ryba psuje się bez soli, a człowiek bez rad przyjaciela.

Prysłowie wietnamskie

Przyjaźń długo nie wytrzyma ciężaru dobrych rad.

Helen M. Lynd

Niejedna przyjaźń trwała i lojalna opierała się początkowo tylko na jednym dobrym słowie.

Frederick W. Faber

Ośladza i cementuje przyjaźń omawianie charakterów wspólnych znajomych.

William Hazlitt

Umiej być przyjacielem, znajdziesz przyjaciela.

Ignacy Krasicki

Językiem przyjaźni nie są słowa, lecz znaczenia.

HenryD. Thoreau

Nie ten przyjaciel, kto współczuje, a ten kto pomaga.

Thomas Fuller

Każdy potrafi współczuć nieszczęściom przyjaciół, dużo trudniej cieszyć się ich powodzeniem.

Oscar Wilde

Najlepszym sposobem wzbudzania w sobie przyjaźni do kogoś jest wyświadczać mu przysługę.

Gdy twój przyjaciel ma kłopoty, nie męcz go pytaniami, co możesz zrobić dla niego - pomyśl sam i zrób to.

Edgar W. Howe

Sobek przyjaźni nie nabędzie.

Przysłowie

Zły przyjaciel,

jak pamięć, zawodzi w potrzebie,

Ale kiedy przeszkadza,

przychodzi do ciebie.

Pomaga nam nie tyle pomoc przyjaciela, ile możliwość polegania na niej.

Epikur

Szukam psa, który nie szczeka, nie gryzie, je szkło, a wydała diamenty. To słowa Goethego, ja szukam przyjaciela bez wad.

Kto szuka przyjaciół bez wad, pozostaje bez przyjaciół.

Przysłowie tureckie

Trudno, bym się przyjaźnił z człowiekiem, który sypie cukier na placki kartoflane.

Póki nasi przyjaciele żyją, dostrzegamy ich wady, kiedy umrą, pamiętamy o zaletach.

John P. Senn

Nie mów źle o moich przyjaciółach, sam to potrafię.

Sacha Guitry

Przyjaźń obchodzi się bez ceremonii, ale nie bez grzeczności.

Edward F. Halicz

Strzeż się przyjaciela, którego obraziłeś.

Przysłowie portugalskie

Bardziej upokarzające jest strzec się przed przyjaciółmi niż być przez nich oszukanym.

François de La Rochefoucau

Długo szuka się przyjaciela, szybko się go traci.

Prysłowie chińskie

Nie można tworzyć sobie starych przyjaźni. Nie ma ceny tylu wspomnień, tylu trudnych godzin przeżytych razem, tylu waśni, pojednań, porywów serca.

Antoine de Saint-Exupéry

Nie spiesz się, wybierając przyjaciela, a jeszcze mniej zastępując go innym.

Benjamin Franklin

Przyjaźń, jak pieniądze, łatwiej zdobyć niż utrzymać.

Samuel Butler

Tracimy przyjaciół, odwiedzając ich za często albo za rzadko.

Prysłowie szkockie

Lubiłem Iksa i będę go lubić, ale muszę ochłonąć po jego przydługiej wizycie.

Przyjaciele są jak struny skrzypiec - nie trzeba ich naciągać.

Henry G. Bohn

Przyjaźń jest jak fajans, stłuczona da się naprawić;

miłość jest jak lustro - stłuczona kończy się na zawsze.

Henry W. Shaw

Przyjaźnie są kruche i wymagają tyle samo troski, co inne kruche i cenne rzeczy.

Randolph S. Bourne

Zamiast kochać nieprzyjaciół, traktuj lepiej przyjaciół.

Edgar W. Howe

Etyka wszędzie jednaka

Istota obowiązku: nie czyń innym tego, co tobie sprawiłoby cierpienie.

Mahabharata (z wielkiej księgi braminizmu)

Nie zadawaj innym bólu postępowaniem, które by ciebie zabolalo.

Udanavarga (z księgi buddyjskiej)

Czy jest jedna zasada, której należy trzymać się całe życie? Tak, to zasada serdecznej dobroci: nie postępuj z ludźmi tak, jak nie chcesz, by oni z tobą postępowali.

Analekta konfucjanizmu

Patrz na zysk sąsiada, jakby był twoim zyskiem, a na jego straty, jakby były twoimi stratami.

Tai Shang Kań- Ying P'ien (z księgi chińskich taoistów)

Nie rób bliźniemu niczego, co byłoby ci nieznośne, gdyby tobie to czyniono; oto całe Prawo, reszta jest komentarzem.

Talmud (z księgi starożytnych Żydów)

Żaden z was nie jest wierzącym muzułmaninem, poty, póki nie pragnie dla brata tego, czego pragnie dla siebie.

Kitab as-Sunan (z księgi sunanitów)

Wszystko tedy, cokolwiek chcecie, aby wam ludzie czynili, i wy czyńcie, boć ten jest zakon i prorocy.

Nowy Testament

Zamykając tę książkę...

...odczuwam niepokój sumienia. Pisałem ją kropelkami całe życie - jest w niej, jak w nim, sporo niekonsekwencji. Wiedziałem, że należy się cieszyć obecną chwilą, ale zwykle poświęcałem ją dla przyszłości. Wiedziałem, że namiętna miłość przysparza więcej bólu niż radości, ale nie unikałem jej. Wiedziałem, że ze wszystkich motywów działania próżność jest najgłępszym, a mimo to zdarzało mi się bardziej dbać o błyskotliwość niż o treść. Niechaj przynajmniej ostatnie słowa będą nieskalane osobistym popisem i efekciarstwem:

Bezinteresowna dobroć jest jedyną wartością absolutną.

Zygmunt Mysłakowski

Odwiedzaj www.StefanGarczynski.pl